

Akinek a bölcsőjébe sok mosolyt rejtettek

Ünnepi interjú Várszegi Asztrikkal

A magyar embert a szív érzékenysége és az értelem intelligenciája jellemzi, ezt kell jól használnunk. A szív intelligenciája ugyanakkor nem akadémiai fokot jelent – vallja Várszegi Asztorik püspök, emeritus főpápa. A bencés szerzetessel 75. születésnapja alkalmából beszélgettünk, melyet január 26-án ünnepel.

Mit hozott otthonról, a családból? Hogyan emlékszik gyermekkorára?

– A gyerekkorra visszagondolva gomolygó, őszi felhőket látok. Ha manapság visszaemlékezem az életemre, leginkább hálát és örömet érzek. Elsőként édesanyám szeretete és mosolya, édesapám sokoldalúsága, nagyszüleim bölcsessége, az általuk adott biztonságérzet jut az eszembe. Családdal kapcsolatban az élő hitet, a közös munkát és imádságot, a beszélgetéseket emliteném. Örösként kaptam tőlük az irodalom és az olvasás szeretetét. Nagymamám a szentek életét olvasta szívesen, nagypapámnak pedig a földrajzi jártassága volt tiszteletre méltó. Jól emlékszem, hogy amikor beteg voltam, valamelyik nagyszülő ült az ágyam szélén, és mesélt nekem. A történelem valós ismeretét és szeretetét a családi történetekből szívtam magamba. Nagy hálát érzek a soproni bencés templomban szolgáló *Linzer Szilárd* iránt, aki többek között a gregoriánt szerettette meg velem. Összességében a családomtól az érzékenységet, az emberi kapcsolatok kultúráját és a kommunikáció fontosságát tanultam meg. Egyszer egy idős asszony odalépett hozzám, és azt mondta, adjon hálát az édesanyjának, mert az ön bölcsőjébe sok mosolyt rejtett.

(Folytatás a 3. oldalon.)

A katolikus kultúra, a család és a nevelés szolgálatában

Átadták a püspöki konferencia kitüntetéseit

A Magyar Katolikus Püspöki Konferencia (MKPK) 2020 decemberi ülésén hozott döntése értelmében Pro Cultura Christiana díjat adományozott Orient Enikő textilművésznek, Apor Vilmos-díjjal ismerte el Radnai Jenő munkásságát és Pro Paedagogia Christiana díjjal fejezte ki nagyrabecsisülését Grolyóné Szabó Évának. A díjakat január 20-án adták át Budapesten, szűk körben.

A kitüntetéseket a testület nevében a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia elnöke, *Veres András* püspök nyújtotta át.

A püspöki kar Pro Cultura Christiana díjat adományozott Orient Enikő textilművésznék. A díjjal a püspöki konferencia elismerését fejezi ki azért a szolgálatért, amit munkássága folyamán Orient Enikő a katolikus kultúra továbbadásá érdekében végzett.

Orient Enikő 1953-ban született Budapesten. Katolikus családban nevelkedett, ahol fontosnak tartották az értékek teremtetését és mentését. Felvételt nyert a Képző- és Iparművészeti Szakközépiskola textil szakosztályába. Felsőfokú tanulmányait a Magyar Iparművészeti Főiskola Textil Tanszékén folytatta. Pályafutása kezdetén – a főiskola előtt és után – néhány évig nagyipari tervezőként dolgozott. Felívelő pályafutását jelzik az elnyert hazai és nemzetközi díjak. 1983-ban első alkalommal ért el I. helyezést a Goldberger Textilművek jubileumi naptárpályázatán. 1990-ben megkapta a Fiatal Iparművészeti Stúdiójának díját, valamint kétszer is elnyerte a Magyar Alkotóművészek Országos Egyesületének művészstanár díját. Szemlélete közel áll a japán művészethez. Nemzetközi versenyen három egymást követő évben is díjat kapott.

(Folytatás a 2. oldalon.)

A teremtő erő és a jószág képviselője

*Uzsalyné Pécsi Rita neveléskutató
az apa családban betöltött szerepéről*

*Ferenc pápa tavaly meghirdette a Szent József-évet, amely 2020. december 8-ától 2021. december 8-áig tart. A Szent-
anya ezzel állít emléket Mária jegyesének, Jézus nevelőap-
jának, akit a Katolikus Egyház védőszéntjeként tiszte-
lünk immár százötven éve. Uzsalyné Pécsi Rita nevelés-
kutatót a családban betöltött apai szerepről kérdeztük.*

Átmeneti korban élünk az apaszerepről való gondolkodásunk szempontjából is. Vannak, akik hiányolják a férfias férfiakat, a családokban ugyanakkor kívánatosá vált, és egyre elterjedtebb az érzelmeit kifejező, házias, megértő, gondoskodó édesapa típusa. Mit mond a neveléstudomány az apáknak a családban betöltött szerepéről? Melyek a napjainkban tapasztalható szemléletváltozás pozitívumai és esetleges veszélyei?

– A ma is gyakran elfogadott felfogás igen sekélyes háttér-szerepet szán az apáknak. Már-már azt gondoljuk, hogy ez mindig is így volt. Pedig a férfiak valójában nem is olyan régen, az ipari forradalom következményeként kerültek távol a földtől és ezáltal a családtól is. Korábban az apák, a nagyapák és a közösség többi férfi tagja is jelen volt a gyerekek életterében. Az apai energiák megtapasztalása ugyanolyan természetes volt a felnövekvő fiatalok számára, mint az anyai, a női valóság. Látták a férfiakat dolgozni, barátkozni, imádkozni, szenvedni, szeretni, mulatni, konfliktusokat jól-rosszul megoldani.

(Folytatás a 8. oldalon.)

„Fellélegeztünk”

Oltás utáni tapasztalatok
a Katolikus
Szeretetszolgálat
egyik idősoththonából
5. oldal

*Hívőnek lenni
nem érdem,
de öröm!*

Interjú Bálint Balázs
szülész-nőgyógyással
9. oldal

Népegyház vagy szubkultúra?

Ökumenikus
kerekasztal-beszélgetés
12. oldal

Az Egyház nem piac és nem politikai párt; a Lélekből születik

A Szentatya 2020. november 25-én az imádság témájának szentelt szerdai katekézisek tizenhatodik állomásához érkezett. Online közvetített beszédében a születő Egyház imájának jellegzetességeiről elmélkedett. Ferenc pápa teljes katekézisének fordítását közreadjuk.

Kedves Testvérek, jó napot kívánok!

Az Egyház első lépéseit a világon az ima kísérte. Az Apostolok cselekedeteinek nagy elbeszélése és az apostolok írásai egy úton lévő, tevékeny Egyház képét tárják elénk, ez az Egyház azonban az imádságos összejöveteleken találja meg az alapot és a lendületet missziós tevékenységéhez. A jeruzsálemi első közösség képe vonatkozási pont minden más keresztény tapasztalat számára. Lukács ezt írja az Apostolok cselekedeteinek könyvében: „Állhatatosak voltak az apostoli tanításban, a közösségben, a kenyértörésben és az imádságban” (ApCsel 2,42). A közösség állhatatos az imában.

Az egyházi élet négy alapvető jellemzőjét találjuk itt: az első az apostolok tanításának hallgatása; a második az egymással való közösség őrzése; a harmadik a kenyértörés és a negyedik az imádság. Ezek arra emlékeztetnek bennünket, hogy az Egyház létének akkor van értelme, ha szilárd egységben marad Krisztussal, vagyis (ha megmarad) a közösségben, az ő igéjében, az Eucharishtiában és az imádságban. Ez a módja annak, hogy egyesüljünk Krisztussal. Az igehirdetés és a katekézis tanúságát tesz a Mester szavairól és tetteiről; a testvéri közösség állandó keresése megóv az önzéstől és a klikkesedéstől; a kenyér megtörése

megvalósítja Jézus közöttünk való jelenlétének szentségét: ő sosem lesz távol tőlünk, az Eucharishtiában ő maga van jelen; ő velünk él és velünk jár; és végül az imádság, mely az Atyával folytatott párbeszéd tere, Krisztus által a Szentlélekben.

Bármilyen ezeken a „koordinátákon” kívül jön létre az Egyházban, alap nélküli. Egy helyzet értékeléséhez fel kell tennünk magunknak a kérdést, hogy ebben a helyzetben hogyan érvényesül a négy koordináta: az igehirdetés, a testvéri közösség állandó keresése, a szeretet, a kenyértörés – vagyis az eucharisztikus élet – és az imádság. Minden helyzetet e négy koordináta alapján kell megítélni. Ami nem ezek között a koordináták között van, az nem egyházias, annak nincs egyháziasága. Isten az, aki az Egyházat létrehozta, nem a tettek ricsaja. Az Egyház nem piac; az Egyház nem vállalkozók csoportja, akik ezt az új vállalkozást működtetik. Az Egyház a Szentlélek műve, akit Jézus küldött, hogy összegyűjtsön bennünket. Az Egyház pontosan a Lélek munkája a keresztény közösségben, a közösségi életben, az Eucharishtiában, az imádságban, mindig. Bármilyen ezeken a „koordinátákon” kívül jön létre az Egyházban, alap nélküli, olyan, mint a homokra épített ház (vö. Mt 7,24–27). Isten az, aki az Egyházat létrehozta, nem a

tettek ricsaja. Erőfeszítéseinket Jézus szava tölti meg jelentéssel. A világ jövőjét alázatosan kell építeni!

Néha nagy szomorúságot érzek, amikor azt látom, hogy egy közösség, teljesen jó szán-

dékkal, tévútra tér, mert úgy gondolja, hogy az Egyházat összejövetelekkel kell építeni, mintha az politikai párt lenne: van többség, van kisebbség, azt nézzük, mit gondol ez, mit gondol az, mit gondol amaz... És ezt (úgy adják elő), mint egy színódust, egy színodális utat, melyet végig kell járunk. De kérdezem: Hol van ott a Szentlélek? Hol van az ima? Hol van a közösségi szeretet? Hol van az Eucharisztia? E négy koordináta nélkül az Egyház merőben emberi társasággá válik, politikai párttá – többség, kisebbség –, és a változtatások úgy történnek, mintha egy cégről lenne szó, többséggel vagy kisebbséggel... A Szentlélek nincs jelen. A Szentlélek jelenlétét pedig épp ez a négy koordináta garantálja.

Ahhoz, hogy egy helyzetről megállapítsuk, egyházias-e, vagy sem, tegyük fel magunk-

nak a kérdést, hogy megvan-e ez a négy koordináta – a közösségi élet, az imádság, az Eucharisztia... (az igehirdetés) –, és hogyan alakul az élet e négy koordináta között. Ha ez hiányzik, akkor hiányzik a Lé-

lek, és ha a Lélek hiányzik, akkor egy szép, humanitárius, jótékonyági egyesület vagyunk, sőt egyfajta egyházi párt is vagyunk, mondjuk, de nincs Egyház. Ezért van az, hogy az Egyház nem tud növekedni ilyenek révén: nem toborzással nő, mint bármely cég, hanem vonzerő által. És ki működteti a vonzerőt? A Szentlélek. Sose feledkezzünk meg XVI. Benedeknek erről a kijelentéséről: „Az Egyház nem térítéssel, hanem vonzerő által növekszik.” Ahol hiányzik a Jézushoz vonzó Szentlélek, ott nincs Egyház. Egy szép, jó szándékú baráti klub van, de nincs Egyház, nincs szinodalitás.

Az Apostolok cselekedeteinek olvasásakor felfedezzük, hogy az evangéliumhirdetés erős motorját az imádságos összejövetelek képezik, melyeken a résztvevők előben meg-

megérinti őket a Lélek. Az első közösség tagjai – de ez mindig érvényes, számunkra is – átérzik, hogy a Jézussal való találkozás története nem állt meg a mennybemenetel pillanatában, hanem folytatódik az ő életükben. Azzal, hogy elbeszéljük, amit az Úr mondott és tett – az ige hallgatása –, azzal, hogy imádkozunk, hogy közösségre lépjenek vele, minden élővé válik. Az ima fényt és meleget áraszt: a Lélek ajándéka buzgóságot ébreszt bennünk. Ezzel kapcsolatban a katekizmusnak van egy igen tömör kijelentése, mely így szól: „A Szentlélek, aki így Krisztusra emlékezteti imádkozó Egyházát, el is vezeti azt a teljes igazságra és új maformulák megfogalmazására készítet, melyek kifejezik Krisztusnak az ő Egyháza életében, szentségeiben és küldetésében működő kifürkészhetetlen misztériumát” (A Katolikus Egyház katekizmusa 2625.). Ez tehát a Lélek munkája az Egyházban: emlékeztet Jézusra. Maga Jézus mondta: ő (a Lélek) tanít majd és emlékeztet majd benneteket. A küldetés az, hogy emlékezzünk Jézusra, de nem memorizálási gyakorlatként. A küldetés útjain járó keresztények akkor emlékeznek Jézusra, amikor újfent jelenvalóvá teszik. Jézustól és az ő Lelkétől pedig „indítást” kapnak, hogy megjelenek, hirdessék az örömhírt, szolgáljanak. Az imádságban a keresztények elmerülnek Isten misztériumában, aki minden embert szeret; annak az Istennek a misztériumában, aki azt akarja, hogy az evangéliumot mindenkinek hirdessük. Isten mindenki számára Isten, és Jé-

zusban minden válaszfal végérvényesen leomlott: ahogyan Szent Pál mondja: ő a mi békénk, vagyis „aki a megosztottságot egységgé változtatta” (Ef 2,14). Jézus egységet teremtet.

Így az Ősegyház életét az jellemzi, hogy egymást követik a liturgikus ünnepek, az összejövetelek, a közösségi és személyes imaalkalmak. És a Lélek az, aki erőt ad az útnak induló prédikátoroknak, akik Jézus iránti szeretetből tengeren kelnek át, veszélyekkel néznek szembe, megaláztatásokat viselnek el. Isten szeretetet ad, Isten szeretetet kér. Ez az egész hívó élet misztikus gyökere. Az első keresztények, akik imádkoztak, de mi is, akik évszázadokkal később jövünk, mind ugyanazt tapasztaljuk meg. A Lélek éltet mindent. És minden keresztény, aki nem fél időt szentelni az imának, magáévá teheti Pál apostol szavait: „Ezt az életet, melyet most e testben élek, Isten Fiának hitében élem, aki szeretett engem és önmagát adta értem” (Gal 2,20). Az ima tudatosítja ezt benned! Csak az imádság csendjében tapasztalható meg e szavak teljes igazsága. Viszsa kell szerezniünk az imádság iránti érzéket! Imádság! Imádni Istent, imádni Jézust, imádni a Lelket. Imádni az Atyát, a Fiút és a Lelket. Csendben. Az imádó ima olyan ima, amely úgy ismerteti fel velünk Istent, mint a történelem kezdetét és végét. Ez az ima a Lélek élő tüze, amely erőt ad a tanúságtételhez és a küldetéshez. Köszönöm!

**Fordította: Tózsér Endre SP
Fotó: Vatican News**

A katolikus kultúra, a család és a nevelés szolgálatában

Átadták a püspöki konferencia kitüntetéseit

(Folytatás az 1. oldalról.)

Az utóbbi években az Ars Sacra Fesztiválon találkozhattunk textilmunkáival. Idén a Szegedi Dóm Látogatóközpont virtuális kiállításán gyertyaszentelőig látható az egyik alkotása, melynek címe: *Fény az éjben*.

(A kitüntetéssel készült interjúnk az Új Ember 2021. január 10-ei számában olvasható.)

*

Az MKPK Apor Vilmos-díjat adományozott Radnai Jenőnek. A díjjal a püspöki konferencia elismerését fejezi ki azért a több évtizedes szolgálatért, amit munkássága folyamán Radnai Jenő a családpsztoráció területén végzett.

Radnai Jenő 1937-ben született, katolikus értelmiségi családban. Középiskolai tanulmányait az Érseki Katolikus Gimnáziumban kezdte. Itt a latin volt a kötelező idegen nyelv, de 1948-ban, amikor az iskolát államosították, előbb franciát, majd angolt, később oroszot kellett tanulnia. Negyedik nyelvként a családjában elsajátította a németet is. Egyetemi tanulmányait a Budapesti Műszaki Egyetemen végezte, és 1961-ben villamosmérnöki diplomát szerzett. Egyidőben a Nemzetközi Rádió- és Televíziószervezetben (OIRT) dolgozott mint a Magyar Rádió műszaki munkatársa, majd 1985-ben a szervezet prágai központ-

Orient Enikő és Radnai Jenő (képünkön középen) kitüntetése

jába került főmérnökként, ahol világesemények közvetítésének szervezésével, műszaki háttérének biztosításával foglalkozott. Hat évig Prágában élt a családjával, két lánya ott járt iskolába és egyetemre.

1990-ben lejárt a külföldi megbízatása, és családjával hazatért Budapestre. Feleségével tagjai az Equipes Notre-Dame házaspáros mozgalomnak. Bíró László püspök, a Magyar Katolikus Családegylet elnöke rábízta az egyesület alelnöki tisztségét. Ebből a pozícióból szervezte a magyarországi családpsztorációt, a különféle hazai és nemzetközi találkozókat, építette és ápolta a kapcsolatokat, szerkesztette és terjesztette a kiadványokat.

(A kitüntetéssel készült interjúnk az Új Ember 2021. január 3-ai számában jelent meg.)

*

A püspöki konferencia Pro Paedagogia Christiana díjat adományozott Grolyóné Szabó Évának, a Katolikus Pedagógiai Intézet korábbi munkatársának. A díjjal a püspöki kar elismerését fejezi ki azért a szolgálatért, amit munkássága folyamán Grolyóné Szabó Éva a katolikus oktatás és nevelés területén végzett.

Grolyóné Szabó Éva óvónőképző szakközépiskolában érettségizett, majd a Kecskeméti Főiskola óvodapedagógus szakán szerzett diplomát. Ezután óvónőként helyezkedett el a romhányi, majd a dunakeszi

napközi otthonos óvodában. 1997-ben egy katolikus intézmény, a főtí Gondviselés Óvoda óvodapedagógusa lett. Innen kérte fel 2002 augusztusában Bajzáth Erzsébet M. Eszter nővér, a Katolikus Pedagógiai Intézet akkori vezetője, hogy vállalja el az intézet óvodai referensi tisztségét. A feladat egyben azt jelentette, hogy építse ki a katolikus óvodák pedagógiai szakmai támogatásának rendszerét. 2003-ban óvodavezetői, valamint vallásos és erkölcsi neveléssel foglalkozó munkacsoportot hozott létre.

Fáradhatatlanul bővítette a programok körét, népdaléneklő és népmesemondó versenyt, pedagógiai, szakmai témájú pályázatokat írt ki

óvodapedagógusoknak. A Szent Erzsébet-, a Szent Márton-, majd a Szent László-évben a gyermekeknek rajzpályázatokon keresztül teremtett lehetőséget arra, hogy bekapcsolódjanak az események méltó megünneplésébe. A Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszusra várakozva nyolc hónapos felkészülésre hívta meg az óvodákat.

Nevéhez kötődik a *Jézus hív és vár* című ima- és énekgyűjtemény, amely szinte valamennyi katolikus óvoda mindennapjaiban jelen van.

(A kitüntetéssel készített interjúnk az Új Ember 2021. január 10-ei számában olvasható.)

**Forrás: MKPK Sajtószolgálat
Fotó: Merényi Zita**

Akinek a bölcsőjébe sok mosolyt rejtettek

Ünnepi interjú Várszegi Asztrikkal

(Folytatás az 1. oldalról.)

Az iskoláira hogyan emlékszik vissza?

– Éppen azért, mert otthonról nagy szeretetet hoztam magammal, könnyen átvészeltam az iskolás éveimet. Én már jártam óvodába, általános iskoláimat a soproni Petőfi téren végeztem, annak az épületnek az utódjában, ahol *Liszt Ferenc* kilenc-éves korában koncertezett. Bár édesanyám beíratott hittanra, nem sokkal később – ez már a diktatúra időszaka volt – a külső körülmények miatt abba kellett hagynom. Gyerekkori emlékem, hogy egyszer kikaptam édesanyámtól, mert elkéstem a feltámadási körmenetről. Sírva mondtam neki, hogy a tanító bácsi szándékosan tartott bent bennünket az iskolában, csak azért, hogy ne tudjunk elmenni. Tízévesen már sok minden érdekelt, eszembe jut, amikor a rádióban hallgattam *Rajk László* temetését. Tudtam, hogy éppen valami fontos történik.

Hogyan teltek a gimnáziumi évek?

– A Soproni Berzsenyi Dániel Állami Gimnáziumba jártam, amely ma ismét evangélikus liceum. Sok szeretetet kaptam a tanáraimtól. Ugyanakkor „életveszélyes” is volt ez az iskola, mert az igazgató – aki egyébként a Szent Asztrik Gimnáziumban érettségizett – szervezte az ateista kört. Visszatekintve úgy látom, hogy ebben az időszakban valahogy az érzékenységem segítségével sikerült tájékozódnom. Felmértem a másikat, és ha úgy éreztem, hogy veszélyes rám nézve, akkor elkerültem. 1964 januárjában feljelentettek az iskolámban azért, mert kiderült, hogy bencés szerettem volna lenni. Az igazgatóval evangéliumi alapon egyeztem meg – ha valamit nem szeretnél magadnak, azt mással se tedd meg –, vagyis azt mondta: „ha befogja a száját, akkor én eltűröm magát.” Így hát leérettségiztem, és Pannonhalmára kerültem.

Miért a bencés rend mellett döntött?

– A magammal hozott katolikus keresztény neveltetés volt az elsődleges oka. De az is meghatározó volt, hogy egyszer, még tizenhét éves koromban elmentem egy későbbi rendtársam kurucdombi újmiséjére. Ennek a légköre annyira megragadott, hogy a hatására egészen rövid idő alatt megérett bennem az elhatározás: bencés szerzetes leszek.

A kultúra iránt érdeklődő emberként mik voltak a kedvenc olvasmányjai?

– Tudatos gyerekkori olvasmány-élményem volt *Harsányi Lajos A szent asszony (Magyarországi Szent Erzsébet életregénye)* című könyve, amely nagy hatással volt romantikus lelkemre. Hogyan lehet, hogy ez a fiatal nő, akit mindenki üldözött, képes letérdelni az istállóban, és Te Deumot imádkozni? Hogyan tud örvendezni az, akit üldöznek? Szenvedélyes Gárdonyi-olvasó voltam, de *Kodolányi János Boldog Margit és Julianus barát* című kötetei, vagy *Jókai Fráter György* című regénye is meghatározó élményt jelentett. *Németh László VII. Gergely* című drámája azért volt érdekes a számomra, mert az egyéni lelkiismeret küzdelmét mutatta be. *Dosztojevszkij A Karamazov testvérek* című regényét sokszor idéztem később, mert az én nyugati bencés szerzeteseszemlényemre nagy hatással volt a könyvben szereplő Zoszima sztarec. Mivel olyan korban éltünk, amikor a hatalmi játékokra is fi-

gyelemmel kellett lenni, *Déry Tibor A kiközösítő* című regényét is nagy érdeklődéssel vettem a kezembe. Ez *Milánói Szent Ambrusról* szól. Kérdés, miért ír egy kommunista, hitetlen író ilyen témáról? A válasz egyszerű: azért, mert 1956 után egy cellába került *Kosáry Domokos* történésszel, aki Szent Ambrus prefektussá választásából írta a szakdolgozatát. A Kosáryval folytatott beszélgetés indította Déryt arra, hogy egy szocialista kurzusregényt írjon Ambrusról. Az értelmezéshez hozzá kell tenni, hogy a hatalom törekeny és ingatag, a hatalmasok jönnek és mennek. Csak egyvalaki maradt egyenesen, Ambrus, aki életét Istenre építette, elmélkedett és virrasztott. *Illyés Gyula Kháron ladikján* című esszégyűjteményében olvashatjuk *A múlt óra* című írást, ami a clunyi bencés apátságról szól. Ha valaki arra kíváncsi, milyennek álmodtam meg a pannonhalmi apátságot főapátként, az ebből a szövegből megértheti. A pápaság és a császárság között egy független, igazságot kereső közösséget ismerhettünk meg Illyés esszéjéből, ami nem a középkorról szól, hanem egy sajátos keresztény szellemi alapállásról.

Tanított a győri Czuczor Gergely Bencés Gimnáziumban és a pannonhalmi iskolájukban is. Erre az időszakra hogyan emlékszik vissza?

– Szívvel és lélekkel igyekeztem tanítani. A visszajelzésekből úgy érzem, hogy diákjaim atyaként emlékeznek rám.

Mit tanácsolna a mai pedagógusoknak?

– Úgy látom, hogy most még hangsúlyosabb a tanárok és a diákok között fennálló, természetes okokból fakadó generációs és gondolkodási különbség. Ma nagyon nehéz ezt áthidalni, de nem lehetetlen. A bencés regula is azt hangsúlyozza, hogy a felelős személyen áll vagy bukik az, hogy végül hogy tudja megoldani ezt a nehéz feladatot. Ez nemcsak nagy kihívás, hanem lemondást és aszkézist is megkíván. A pedagógiai pálya nem az uralom helye, a szolgálat a legfőbb jellemzője.

Nagyobbat ugorva az időben, Önt a rendszerváltás idején szentelték püspökké. Hogyan látja ezt az időszakot?

– Valóban, február 11-én emlékszünk *Mayer Mihállyal* együtt a püspökké szentelésünkre. Sok évtizeden keresztül éltünk – mind egyházi értelemben, mind társadalmi vonatkozásban – egyfajta börtönben. Amikor

pedig eljött a szabadság, vele érkezett a sok csalódás is. A szocializmus által deformált magyar társadalom nem tudta oly módon a kezébe venni a sorsát, ahogyan kellett volna. Ez a történelem fájdalmas keresztútja. A II. vatikáni zsinat *Lumen gentium* kezdetű dogmatikus konstitúciója írja: „Az Egyház »a világtól elszenvedett üldözések és az Istentől kapott vigasztalások közepette járva zarándokútját,« az Úr keresztjét és halálát hirdeti, amíg el nem jön (vö. 1Kor 11,26). Megerősíti azonban a föltámadott Úr ereje, hogy külső-belső bajait és nehézségeit türelemmel és szeretettel legyőzze, és az ő misztériumát, jóllehet árnyékszerűen, mégis hűsögesen kinyilvánítsa a világnak, míg végezetül teljes világosságában megmutakozik.” Tudtam, hogy nem maradhat olyan a bencés rend, amilyen addig volt, szükség van az élő és hatékony megújulásra, aminek első lépése a megtérés. Nem a szokásokon kell változtatni, vagy a struktúrán, mert a Szentlélek nem erre hív bennünket. Lehet, hogy kevesebben leszünk, de aki marad, abból élő sarjadhat. Nem a saját személyemet tartottam a fontosnak, hanem a rendi közösséget és az Egyházat. Sok emberben van csalódottság, így bennem is. De látni kell, hogy Isten jósága sokféleképpen jelentkezik, tudomásul kell venni, hogy nem mi üdvöztítjük a világot.

Ön sok területen segítette az emberek közötti párbeszédet. Pannonhalmát is ebbe az irányba fordította.

– Jézus Krisztus arra hív bennünket, hogy menjünk a világba, és tegyük tanítvánnyá az embereket. A belső biztonság mellett ehhez egyfajta nyitottság is kell. A rendszerváltás idején többfelé szakadt a magyar társadalom, a különféle oldalak között pedig nem volt párbeszéd. S ha már beszélni sem tudunk egymással, akkor mire fogunk jutni, nemcsak az evangelizáció területén, hanem az élet más szintjein is? A *conditio humana* azt jelenti, hogy tiszteljem a másikat, meghallgassam őt, és együtt keressük a közös pontokat.

Ferenc pápa pontifikátusának is meghatározó eleme az ökumenikus és vallásközi párbeszéd. Ön miért tartja ezt fontosnak?

– Pannonhalmán a 60-as években ökumenikus nevelést kaptak a szerzetesek. Ez a hagyomány egyébként visszanyúlunk már a XIX. századra. A szerzetesi eszményekre tekintve láthatjuk, hogy mivel a szerzetes Isten-

hez, és nem a történelmi keretekhez ragaszkodik, ezért van benne nyitottság a sokféleségre és az egységre. A monasztikus szerzetesnek először az Egyház egyetemes egysége iránt kell érzékenységet tanúsítania – nem együttérzünk az Egyházzal, hanem érezzük az Egyházat. A történelmi szakadások miatt elidegenedtünk egymástól. *Szent Márton* monostorát az első évezredben alapították, ezt a korszakot pedig még a nyugati és a keleti Egyház egysége jellemezte. A II. vatikáni zsinat nem csak a kor igényére válaszolt, amikor párbeszédre hívta a keresztényeket. A már említett clunyi példát követő Pannonhalmi Főapátság a maga függetlenségével és szabadságával jelezni szeretne volna a magyar társadalomnak, hogy merre tart a jövő útja. Ezért is volt fontos számomra Moszkva és Róma kapcsolata – *II. Alekszij* patriarcha 1994-ben látogatott Magyarországra –, a katolikusok és a protestánsok közötti dialógus, de nagy örömömre szolgált az is, amikor felkeresett minket *Alois* taizéi testvér.

Pannonhalmra ezer szállal kapcsolódik a magyar történelemhez. Mít jelent ma magyarnak lenni?

– Családi, vérségi tekintetben egy Kárpát-medencei ötvözet vagyok: horvát, magyar, sváb és szlovák vér folyik az ereimben. Ugyanakkor lelkeletmben, vállalásomban teljesen magyar tudatú vagyok. Fiatalként három szerzetesrendbe léptem volna be szívesen: a pálosokhoz, mert magyar alapítású, a ferencesekhez, mert *Szent Ferenc* evangéliumi spiritualitása nagyon tetszett, és Pannonhalmára, mert ezt a monostort Isten dicsőségére, ezért a nemzetért alapították. Amikor elmegyek a főapáti kápolna mellett, látom a *Vajk* (Szent István) *megkeresztelése* című képet és azt a jelenetet, amikor *Szent István* felajánlja a Szűzanyának a koronát. Naponta tudatosodik bennem, miért is vagyok itt. A Kárpát-medencei Háló közösség támogatását is azért vállaltam, mert a magyar nép összefogásáért, üdvösségéért, előrehaladásáért munkálkodik. A magyar embert a szív érzékenysége és az értelem intelligenciája jellemzi, ezt kell jól használnunk. A szív intelligenciája nem akadémiai fokot jelent. *Szent Ágoston* említi a *stilus christianust*. Ez arra az evangéliumi módra utal, ahogyan a világhoz és magunkhoz viszonyulnunk kell. Ha a nagymamámra visszatekintek, úgy látom, hogy ő, a maga hívó egyszerűségével „egyházdoktor” volt. A bölcsesség ugyanis a Lélek ajándéka.

Mi jelent örömet az Ön számára?

– Katonakoromban egy harcászati után olyan koszos voltam, hogy fogtam magam, és a februári hideg ellenére egy fagyott tócsa jegét feltörve megmosakodtam és megborotválkoztam. Azóta örülök a tiszta víznek, annak, hogy felkel a nap. Annyi ajándékot kap az ember, csak vegye észre és köszönje meg!

Mi okoz bánatot?

– Amikor nincs meg az emberekben a hivatásuk öröme; amikor frusztráltak, elégedetlenek. Ha valakihez szeretet nélkül viszonyulnak. A humánus hiánya, amikor nem a másik támogatása, megsegítése a célja valakinek. Az embertelenség mélyen le tud sújtani. Néhány hónapja találkoztam egy nagypapával, aki valami miatt nagyon szenvedett. Nem sokkal ezután írtam neki, hogy szeretném elfelejteni azt a szomorú tekintetet, amivel akkor rám nézett. Válaszlevelében azt írta, hogy élete során két ember reagált így az ő érzéseire. A szomorú szemű gyerek látása is nagyon meg tud viselni.

Mit jelent Önnek az imádság?

– Szerzetesként életem része. A II. vatikáni zsinat szerint „az Egyház Krisztusban mintegy szentsége, azaz jele és eszköze az Istennel való bensőséges egyesülésnek”. Az imádság ennek a kapcsolatnak a megerősítése, elmélyítése. Az ima leginkább megismerés és hálaadás. Újabb sok imaszándékot kapunk, kéri, hogy imádkozzunk testvéreinkért, a szenvedőkért. Ez azt is mutatja, hogy testvéreink mennyi szenvedés közepette élnek, és hogy a hívő keresztények a szenvedésüket is Isten elé viszik. Nem alkudozok Istennel, hogy adjon valamit, nekem nincs más vágyam, mint hogy őt szeressem és őt szolgáljam. Ott tartok most, ahol a nagymamám.

Mit jelent Önnek az Egyház?

– Egy valós és látható szervezetet, amihez tartozunk, ami egy hagyományt képvisel, olyan, mint az éjtőernyő, amibe belekapaszkodunk, és aminek élete hitünkötől is nagyon függ. Nehéz megfogalmazni, mert ebben benne vannak a püspöki paloták és a lerobbant plébániák is. A láthatatlan közösséghez való tartozást, annak szolgálatát is magában foglalja. Számomra a legnagyobb ajándék Jézus Krisztus fenséges ismerete. Ha nem tudnék hinni abban, hogy Jézus Krisztus valóságos Isten, akkor is őt tartanám a legtökéletesebb embernek, akit egyedül érdemes követni. Az Egyház a tökéletlenségeivel együtt kegyelmi ajándék.

Hogyan készül a születésnapra?

– Nem készülök rá. Hála van bennem. Most egy rendtörténeti írással foglalkozom, személyesen ismertem és nagyon tiszteltem *Legányi Norbert* főapát urat, aki tíz év szolgálat elteltével egy sajátos karaktergyilkosság után távozott Pannonhalmra éléről. Az ő életművét szeretném feldolgozni. A hívő ember számára egy jeles alkalom sem saját magáról szól. Szent Ágoston mondja: emlékezni akarok, Úram, nem az emlékezésért, hanem azért, hogy téged még jobban szeresselek. Minden jubileum a háláról szól.

Baranyai Béla,
Kuzmányi István
Fotó: Merényi Zita

A BIBLIA ÜZENETE

Tudom, ki vagy

Mk 1,21–28

A kafarnaumi zsinagógában Jézus találkozik egy tisztátalan lélektől megszállt férfival, aki azt kiáltja neki: „Tudom, ki vagy: az Isten Szentje” (Mk 1,24). Habár ez a kijelentés igaz, az Úr nem fogadja el a tisztátalan lélek nem szeretetből fakadó kijelentését, és kiűzi őt az emberből (Mk 1,25). Mégis fontos, hogy bennünk is gyakran visszhangozzék ez a hangos felkiáltás: „Tudom, ki vagy!” Valóban tudjuk, hogy kicsoda Jézus Krisztus? Valóban ismerjük őt? Egy jeles teológus hangsúlyozza, hogy akkor vagyunk igazán keresztények, ha mindennap foglalkoztat bennünket a kérdés, hogy kicsoda Jézus Krisztus. Ki ő a számunkra?

Az évközi 4. vasárnap evangéliumi szakasza (Mk 1,21–28) három szempontot ad nekünk, amelyek segítségével elmélyülhetünk és fejlődhetünk ebben a kérdésben. Az isteni Mester elutasítja a gögös tisztátalan lelket (Mk 1,25), mert Isten az alázatosaknak nyilatkoztatja ki magát. Ahogyan Jézus mondta egy alkalommal: „Dicsőítelek, Atyám, ég és föld Ura, hogy az okosak és a bölcsék elől elrejtetted ezeket és a kicsinyeknek kinyilatkoztattad” (Mt

11,25). Vagyis alázatos lelkülettel és hódolattal kell közelnedünk Jézus Krisztushoz, azzal a bizonyossággal, hogy ő az, aki megismerteti magát velünk, ő az, aki Szentlelke által feltárja magát nekünk. Csak azt kéri, hogy nyitott, őszinte, egyszerű szívvel fogadjuk be őt.

Az evangélista azt is elbeszéli, hogy a zsinagógában lévő ámulattal hallgatták Jézus tanítását, és elcsodálkoztak rajta (Mk 1,22–27). Az Úr misztériumát nem lehet teljesen megismerni és emberi szavakkal leírni. A tanítvány másik fontos magatartása tehát a rácsodálkozás és a szemlélés, amire Ferenc pápa is bátorít bennünket: „Ha valaki nem tanul meg megállni, hogy észrevegye és értékelje a szépet, nem meglepő, hogy minden használati tárggyá és gátlástalan visszaélés tárgyává válik számára” (Laudato si’ 215.). Tanuljunk meg tehát újra rácsodálkozni a teremtet világra, és törekedjünk arra, hogy szemléljük, csodáljuk Jézus Krisztust. Nem mindegy, mire tekintünk, mert akit nézünk, az formálja a szemléletünket, gondolkodásmódunkat. Ezért kérte tőlünk *Szent II. János Pál* pápa is az új évezred hajnalán, hogy legyünk

Jézus „arcának szemlélői” (Novo millennio ineunte 16.).

Márk végül megemlíti, hogy a tisztátalan lelkek is engedelmeskednek Jézusnak (Mk 1,27). A Mester tanításának hatalma van, tekintéllyel tanít. A szava isteni erővel bír, hiszen Jézus Krisztus az Isten megtestesült Igéje. Ezért az is fontos, hogy megrendülve hallgassuk a szavát, és engedelmeskedjünk neki. Igéit mint ajándékot fogadjuk be, őrizzük a szívünkben, és azok fényében cselekedjünk. Hagyjuk, hogy tanítása átformáljon bennünket.

Az isteni Mester a Márk-evangélium kezdetén minket is arra a kalandra hív tehát, hogy ismerjük meg őt. Vagyis lépünk a hit útjára alázatos, szemlélődő, engedelmes lelkülettel, hogy tanítványaiként ezáltal mindjobban elmélyüljünk a vele való barátságban, és egyre őszintébb, egyre teljesebb választ tudjunk adni arra a kérdésre, hogy kicsoda Jézus Krisztus. Ha így teszünk, akkor mi magunk is eljutunk arra a felismerésre, hogy ő valóban az Isten Fia. Ahogyan az evangélium végén a római százados is megvallja: „Ez az ember valóban az Isten Fia volt” (Mk 15,39).

Nyúl Viktor

GÖRÖGKATOLIKUS LELKISÉG

A Szent Liturgiáról (5.)

Nem hétköznapi eseményen veszünk részt, amikor a templomba megyünk a Szent Liturgiára. Ilyenkor ünneplőbe öltözünk. Nemcsak a szívünket öltöztetjük ünneplőbe, hanem külső kifejezését is adjuk ennek. Milyen szépek voltak hajdanán a népviseletben templomba érkező hívek! Olykor, nagy ünnepeken még ma is látható ilyen. A pap is a hétköznapiától eltérő ruhába öltözik a Szent Liturgia végzéséhez. A katakombák idejében még csupán a nyakába tett szalaggal, „stólával” jelezte (a görögöknél ez az epitachelion). Aztán – az üldözések megszűntével – fokozatosan kialakult a teljes liturgikus öltözet. Miközben a pap magára ölti az egyes ruhadarabokat, szentírási idézetekkel imádkozik, amelyek értelmezik azok szimbolikáját.

Az öltöztetés szertartásának fontosságát kiemeli, hogy az elején ott áll a kisebb szertartások kezdőáldása: „Áldott a mi Istenünk.”

Az első liturgikus ruhadarab a szticháron, vagyis a miseing (alba). Az atyák értelmezése szerint ez egyrészt a szolgáló angyalok fénylő ruházatát jelképezi, másrészt a papi rend tisztaságát és szeplőtelenységét. Ezért imádkozza a pap: „Örvendezzen lelkem az én Istenemben, mert az üdvösség ruházatába öltöztetett és az igazság öltöztetével környezett meg engem” (Iz 61,10).

Majd az epitachelion (stóla) következik, ami a papi szolgálat igáját jelképezi, ezért a papnak mindkét vállán nyugszik, míg a diakónusnak csak az egyik vállán pihen az oráron, a püspöknek pedig az egész nyakát és vállát betakarja az omofóron. Az epitachelion ugyanakkor a papság felülről jött kegyelmét is szimbolizálja, amint az imádságban kifejezésre jut: „Áldott az Isten, ki kegyelmét kiöntötte papjaira” (Zsolt 132,2).

A pap azután övvel köti körül magát, ami nem egyszerű cingulum, hanem a miseruha anyagából készült. Ez természetesen a szolgálatkészséget jelképezi. Sok ó- és újszövetségi utalás van arra, hogy az övbe be kell dugni a hosszú ruha alsó csücskét a járás, a munkavégzés akadálytalansága érdekében. A pap imája ekkor: „Áldott az Isten, ki körülvelt engem erősséggel és feddhetetlenné tette uta-

mat” (Zsolt 17,33–34). A kézelőknek szintén van gyakorlati hasznuk: arra szolgálnak, hogy a pap ne sodorjon le mindent az oltárról a szticháron bő ujjával. A kézelők jelképisége összetett. Egyrészt Isten mindenható erejét jelenti, másrészt – már az áldozatra előkészülve – azokat a köteleket, melyekkel Jézus kezét összekötötték Pilátus előtt. A jobb kézelő felvételekor így imádkozik a pap: „A te jobbod, Uram, fölmagasztaltatott erősségben; jobbod, Uram, megverte az ellenséget” (Kiv 15,6). Amikor pedig a bal kézelő kerül sorra, ezt mondja: „Kezeid teremtettek és alkottak engem; adj értelmet nekem, hogy megtanuljam parancsaidat” (Zsolt 118,73).

Végül a felon (palást) felöltése következik, amely az Isten felülről jövő, mindent elárasztó kegyelmét jelképezi a pap számára. Felvételekor így imádkozik: „Papjaid öltözzenek igazságra és a te szenteid örvendezzenek mindig; most és mindenkor s örökkön örökké. Ámen” (Zsolt 131,9).

Mivel nem hétköznapi ruhadarabokról van szó, a pap mindegyiket megáldja és megcsókolja, mielőtt felveszi.

Ivancsó István

AZ EUCHARISZTIKUS KONGRESSZUSRA KÉSZÜLVE

Az Eucharisztia ünneplése 102/2.

A Lélek működése szervesen kapcsolódik Jézus küldetéséhez, és mint Vigasztaló ő az Igazság Lelke is. Ilyen értelemben működésének lényege abban áll, hogy benne maradandó valóság és jel Jézus tanítása. A Vigasztaló igazsága a folytonosság záloga az Atya, a Fiú és a tanítványok között, akik befogadták az Igazságot, hisznek Jézus Krisztusban, és az idők során egyre inkább elmélyülnek az Igazság megértésében.

A Lélek működéséről így ír *Jeruzsálemi Szent Kírilloosz*: „Egyetlenegy a Szent Lélek, a Vigasztaló. És ahogyan egy az Isten, az Atya, és nincsen másik Atya, és ahogyan egy az egy-született Fiú és Isten Igéje, és nincs testvére, ugyanúgy egyetlenegy a Szent Lélek is, és nincs másik vele egyenrangú Lélek. A Szent Lélek tehát *a legnagyobb hatalom, valami isteni és kifürkészhetetlen, él ugyanis, és értelmes, megszentelője mindazoknak, akiket Isten Krisztus által hozott létre. Ő világosítja meg az igazak lelkeit, ő van a prófétákban is, ő van az apostolokban is az Újszövetségben* (...) Senki ne szakítsa el egymástól az Ő- és az Újszövetséget. Ne mondja senki, hogy más ott a Lélek, és más itt a Lélek. Mert akkor sérti azt a Szent Lelket, aki az Atyával és a Fi-

úval együtt imádandó és tisztelendő, és a szent keresztség idején a Szent Háromság magában foglalja.” (XVI. katekézis 3.4.)

„Paraklétos a neve, mert megerősít és segítségünkre siet gyöngeségeink miatt. *Mert azt sem tudjuk, hogyan kell imádkozni. De maga a Lélek jár közben értünk szavakban ki nem mondható sóhajtozásokkal* (Róm 8,26), nyilván Istennél. Bárkit Krisztusért gyakran megaláztak, igazságtalanul meggyaláztak, vértanúságot szenvedett, mindenféle kínzásokat, tüzet, kardot, vadállatokat, szakadékbá tasztást állt ki. Ám a Szent Lélek sugallta neki, mondván: *Tarts ki az Úrért, ember!*” (XVI. katekézis 20.)

Bizonyos, hogy a himnusz triadikus formulájában a Vigasztaló említése szerves kapcsolatot hoz létre az apostoli kar, a próféták dicséretes száma, a vértanúk serege és az Egyház tagjai között (a himnusz 7–10. versei). A Vigasztaló Szent Lélekben válik érthetővé az egység és a folyamatosság: „Maga a mindenek Istene, aki Szent Lelkében szólt a próféták által, aki elküldte őt az apostolokra az ötvenedik napon ide, küldje el Őt most ide ránk, és általa őrizzen meg minket (...).” (XVII. katekézis 38.)

Sztankó Attila

A HÉT SZENTJE

Szent Balázs

Február 3.

A korai kereszténységnek azok közé a szentjei közé tartozik, akik emlékezete a kultuszban, a névadásban és a népszokásokban figyelemre méltó elevenséggel maradt fenn, ugyanakkor életükre vonatkozó történeti adataink alig vannak. *Szent Balázs* szenvedéstörténete többféle változatban tudósít arról, hogy örmeny születésű volt, és olyan példamutató keresztény életet élt, hogy Szebaszte hívó népe püspökké választotta. Balázs erre a Szentlélek indítását követve visszavonult egy magányos hegyi barlangba, jöllehet tette nem igazán felelt meg a kor püspökeshívének. Innen vezette imádkozva, tanácsokat osztva és gyógyítva a rábizott közösséget. Vadállatok őrizték, háziállatok módjára engedelmeskedve neki.

Nemcsak a keresztények ismerték, hanem *Agricola* helytartó is, aki 316 táján még folytatta Szebaszteban a *Licinius* császár idején elrendelt keresztényüldözést. Az oroszlánokból, tigrisekből, medvékből és farkasokból álló testőrség sem tudott segíteni a remete püspökön. Ő ellenállás nélkül engedte, hogy elfogják, és *Agricola* bírói széke elé hurcolják. Mivel nem tudták hittagadásra kényszeríteni, a szokásos megkorbácsolás után si-

ralomházba került. Mint előbb barlangjában, úgy a börtönben is sok segítséget kérő ember kereste föl. Legendája szerint számos csodát tett rabsága idején. Vízbe fojtás általi halálra ítélték, de végül lefejezték.

Tisztelete nem közvetlenül halála után kezdődött, Keleten azonban legkésőbb a VI. századtól, Nyugaton pedig a IX. századtól már a torokbajok elleni védőszentként tekintettek rá. A Balázs-legenda első, a IX. századból származó képi ábrázolása a római Szent Kelemen-bazilika altemplomában található.

Az alapján, hogy egy kínzó torokfájás esetén segített, a késő középkorban a tizennégy segítőszent közé sorolták. Mindezek ismeretében meglepő, hogy a Balázs-áldás mindmáig élő liturgikus szokása csak a XVI. században keletkezett, és a XVII. században nyomtatták ki a *Rituale Romanum* (Római szertartáskönyv) függelékében. A hívő nép még ma is szívesen fogadja a szent áldását Gyertyaszentelő Boldogasszony gyertyáinak szelid fényében.

Legenda a halszállkáról. Egy nap rémült anya sietett Ba-

lázshoz, mert fia egy torkán akadt halszállkától fuldokolt. A szent megáldotta a fiút – egy másik változat szerint eltávolította a szállkát –, és így megmentette a haláltól.

Egy másik alkalommal, amikor a bíró elől visszakisérték cellájába, úgy segített egy asszonyon, hogy visszaadta sertését, melyet farkas rabolt el. Az asszony halálból ajándékot hozott neki: húst, kenyeret és gyertyát. Balázs nem maradt adós: a gyertyafelajánlás évenkénti megismétlését különleges áldásával kötötte össze.

L. K.

JANUÁR 31., ÉVKÖZI 4.

VASÁRNAP (Bosco Szent János áldozópap, Marcella) – MTörv 18,15–20 (*Hallgass a próféták szavára, akiket Isten küld hozzád!*) – 1Kor 7,32–35 (*Aki Isten országáért lemond a családi életéről, az szabadabb lélekkel szolgálhat az Úrnak.*) – Mk 1,21–28 (*Jézus úgy tanította őket, mint akinek hatalma van.*) – **Zsolozsma:** IV. zsol-tárhét – **Énekrend:** Ho 223 – ÉE 587, Ho 223 – ÉE 153, Ho 134 – ÉE 595, Ho 201 – ÉE 221.

FEBRUÁR 1., HÉTFŐ (Ignác, Gitta, Szevér) – Zsid 11,32–40 – Mk 5,1–20.

FEBRUÁR 2., KEDD – URUNK BEMUTATÁSA (GYERTYASZENTELŐ BOLDOGASSZONY) ÜNNEPE (Kata, Karolina) – Mal 3,1–4 vagy Zsid 2,14–18 – Lk 2,22–40 vagy Lk

A hét liturgiája

B év

2,22–32 – **Énekrend:** Ho 163 – ÉE 676, Ho 162 – ÉE 675, Ho 137 – ÉE 677, Ho 203 – ÉE 222.

FEBRUÁR 3., SZERDA – *Szent Balázs püspök és vértanú vagy Szent Oszkár (Anszgár) püspök emléknapja* (Linda) – Zsid 12,4–7.11–15 – Mk 6,1–6.

FEBRUÁR 4., CSÜTÖRTÖK (Ráhel, András, Csenge) – Zsid 12,18–19.21–24 – Mk 6,7–13.

dor, Trisztán) – Jób 7,1–4.6–7 (*Isten nélkül az élet csak értelmetlen küszködés.*) – 1Kor 9,16–19.22–23 (*Isten apostola önzetlenül járadozik embertársai üdvösségéért.*) – Mk 1,29–39 (*Jézus sokakat meggyógyított, akik különböző bajokban szenvedtek.*) – **Zsolozsma:** I. zsol-tárhét – **Énekrend:** Ho 220 – ÉE 589, Ho 220 – ÉE 149, Ho 127 – ÉE 595, Ho 152 – ÉE 189.

FEBRUÁR 5., PÉNTEK – **Szent Ágota szűz és vértanú emléknapja** (Aliz, Ingrid) – Zsid 13,1–8 – Mk 6,14–29.

FEBRUÁR 6., SZOMBAT – **Miki Szent Pál és társai, vértanúk emléknapja** (Dorottya, Dóra, Réka) – Zsid 13,15–17.20–21 – Mk 6,30–34.

FEBRUÁR 7., ÉVKÖZI 5.

VASÁRNAP (Richárd, Tó-

„Fellélegeztünk”

Oltás utáni tapasztalatok a Katolikus Szeretetszolgálat egyik idősoththonából

Januárban az idősoththonokban is megkezdtek az ellátottak és a dolgozók Covid-19 elleni oltását. A járvány és az oltás tapasztatairól, valamint a hetven éve működő intézményről Kocsis Edina, a dabasi Zárdakert Idősek Otthonának intézményvezetője számolt be, nem titkolva, milyen felszabadító élményként élik meg, hogy a vakcinának köszönhetően védettséget szerezhetnek a koronavírus ellen.

A dabasi Zárdakert Idősek Otthona a Katolikus Szeretetszolgálat fenntartásában működik. A karitatív szervezet tavaly ünnepelte alapításának 70. évfordulóját. A szeretetszolgálatot a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia hozta létre a szerzetesrendek feloszlásának évében, azzal a céllal, hogy a gondoskodás nélkül maradó idős papok, szerzetesek és apácák megfelelő és méltó ellátást kaphassanak. 2017-ben hunyt el a da-

basi otthon utolsó szerzetes nővér lakója. Az utóbbi időben valamelyest változott az intézmény arculata: a szépkorúak napi gondozása mellett szakszerű ápolást nyújtanak itt azoknak is, akik demenciával küzdenek.

A hatalmas, három és fél hektáros területen álló négy épületben ma három idősgondozási egység található. A három- és négyágyas szobákban összesen 165 idős ellátásáról gondoskodnak. Az ingatlan 1950 előtt a Jézus Isteni Szívéről Nevezett Karmelita Nővérek rendháza volt, az apácák akkoriban árvaházat, óvodát és napközit is működtettek itt. A koronavírus-járvány első hullámától kezdve a három egység teljesen elkülönült egymástól, közösségi programokat csak az egyes házakon belül szerveznek. Izolációs szobákat is létrehoztak az épületekben, hogy a kórházi kezelés után hazatérő vagy koronavírus-fertőzöttségre utaló tüneteket mutató bentlakókat megfelelően elkülönítsék a társaiktól. Ennek is köszönhető, hogy az intézményben tavasszal és ősszel megelőzték a tömeges fertőződést.

Áprilisban egy fekvőbeteg-ellátást nyújtó intézményből hazatért lakó megbetegedett, majd egy másik társa is megfertőződött a vírussal, akit négy hónapon keresztül izoláltan ápoltak, egészen teljes felépüléséig. „Pontosan tud-

juk, hogy milyen erőfeszítéseket kíván a fertőzött beteg ápolása” – mondta az intézet vezetője. A második hullám idején, novemberben is bejutott a koronavírus az egyik gondozási egységbe. Mivel a dolgozók tünetmentesen is áteshetnek a betegségen, és a bentlakók esetenként megfordulnak különböző egészségügyi intézményekben, számítottak rá, hogy előbb-utóbb az otthon lakói között is lesznek majd fertőzöttek. A korai elkülönítésnek köszönhetően azonban a koronavírus nem terjedt át a szomszédos gondozási egységekbe, és a házon belül is sikerült elkerülni a térfertőzést.

„Március óta folyamatos képzültségben vagyunk: körültekintően használjuk a védőfelszereléseket, a dolgozóknak egészségügyi nyilatkozatot kell aláírniuk az intézménybe való minden egyes belépéskor. Sem a lakók, sem a munkatársak nem érintkezhetnek a többi gondozási egységben élőkkel, illetve dolgozókkal. Felvilágosítást, oktatást tartunk, a fenntartó pedig ellátja az intézményünket gyorstesztikkel és antigéntesztikkel” – mondta Kocsis Edina.

A bentlakók mentális állapotát szem előtt tartva két látogatópontot alakítottak ki a kápolnához vezető folyosón: az idősek plexifal mögött, a külvilágtól hermetikusan elzárva találkozhatnak hozzátartozóikkal, így senkinek nem kell tartania a fertőzés továbbadásától. A látogatók nem lépnek be a gondozási területre, mégis együtt lehetnek családtagjaikkal. „A járvány ideje alatt is embernek kell maradnunk” – hangsúlyozta az intézet vezetője. Nyáron,

amikor enyhültek a járványügyi korlátozások, a családtagok a gyönyörű kertben, a szabadban találkozhattak az otthonban élő rokonukkal. De a pandémia második hulláma idején, a hosszúra nyúlt karanténidőszakban is meg kellett oldani, hogy az intézmény lakói láthassák hozzátartozóikat. A látogatópontok kialakításával biztonságos körülmények között adódik erre lehetőség.

A járvány miatt a szokásos tevékenységek egy részéről le kell mondanunk a lakóknak. Az ápolószemélyzetet kívül szociális és terápiás munkatársak is segítséget nyújtanak nekik ebben az időszakban, és a kisebb közösségekben megélt személyes találkozások, közös időtöltések, mint amilyen az adventi készülődés volt, némiképp pótolják a pandémia előtti aktív közösségi életet. A kapcsolattartást korlátozó szabályok az ismételőltás, az immunitás kialakulása után remélhetőleg enyhülnek majd. Az intézményben a jelenlegi korlátozások sem okoznak különösebb gondot, hiszen így is mód van a személyes és az interneten keresztüli találkozássokra. Az idősek élnek ugyan is az online kapcsolattartás lehetőségével, gyakran így érintkeznek egymással és szeretteikkel.

Január elején a munkatársak felmérték a lakók védőoltás iránti igényét, és beszereztek a családtagok hozzájárulását. Így amikor január 8-án a Pest Megyei Kormányhivatal Dabasi Járási Hivatalának vezetője, Pretz Noémi jelezte, hogy elkezdődhet a lakók és a munkatársak beoltása, nem okozott nagyobb nehézséget, hogy megszervezzék a más-

napi vakcinázást. Plakátot is készítettek az oltás népszerűsítésére.

A Margit kórházból január 9-én négyfős, rendkívül felkészült oltócsapat érkezett az intézménybe, a járási hivatal pedig néhány órával az oltás megkezdése előtt kiszállította a védőfelszereléseket, a veszélyeshulladék-gyűjtő zsákokat. „Az ellátottak nagyon nagy hányada élt az oltás lehetőségével, és ugyanígy a dolgozók is. Semmilyen mellékhatást nem tapasztaltunk a vakcina beadása után, csupán a karunkat tudtuk nehezebben mozgatni egy ideig. Érdekes volt látni, hogy a beoltott dolgozók szinte euforikus hangulatba kerültek. Látszott rajtuk a megkönnyebbülés, hogy most már biztonságban érzik magukat, nem kell tartaniuk attól, hogy megbetegedhetnek, vagy hogy hazavihetik a fertőzést a családtagjaiknak. Az otthonban élő idősek is fellélegeztek, megkönnyebbültek” – fogalmazott Kocsis Edina. A második oltás időpontját január 30-ára tűzték ki.

Az intézmény egyházi jellege nagy hangsúlyt kap: most, a Covid-járvány idején is minden héten van katolikus szentmise. A kápolnában bemutatott szertartást kihangsúlyozzák, így nem kell egy légtérben tartózkodniuk a szentmisén részt vevőknek. „Nagyon fontosnak tartjuk az oltást, és a jelentőségét minden lehetséges módon hangsúlyozzuk. Ferenc pápa útmutatását követve mi is valljuk: nem éri meg az oltás megtagadása, hiszen az egészségével játszik, aki így tesz, és a többiekével is. Ez a felelős és az emberi méltóságot hangsúlyozó magatartás összecseng az intézményünk küldetésével is. Hisszük, hogy Isten ajándéka, az emberi élet a fogantatástól a halálig tiszteletet és méltóságot érdemel. Hisszük, hogy életünk minden szakasza egyformán fontos és értékes. Amíg csak élünk, feladatunk van a világban.”

Vámosy Erzsébet
Fotó: Zárdakert
Idősek Otthona

A gyógyító hivatása

Boldog Batthyány-Strattmann Lászlóra emlékeztek Kőrmenden

Boldog Batthyány-Strattmann Lászlóra emlékeztek január 22-én a kőrmendi Árpád-házi Szent Erzsébet-templomban. Az orvos halálának 90. évfordulóján idén is átadták A test és a lélek orvosa – Boldog Batthyány László-díjat. Ezúttal Horváth Klára kőszegi iskolaorvos és Ráczné Varga Bernadett szakápoló vehette át az elismerést.

Január 22-én Boldog Batthyány-Strattmann Lászlóra emlékeztek az Egyház. Egykori lakóhelyén, Kőrmenden ma is elevenen él az emléke, és a Szombathelyi Egyházmegyében több helyen is kilencedet imádkoznak égi születésnapja előtt.

A Szent Erzsébet-templomban Székely János megyéspüspök mutatott be hálaadó szentmisét. Szentbeszédében a főpásztor Boldog Batthyány László jellemének három vonását állította példaként a megjelenetek elé. Az első az orvosi elhivatottsága, amellyel a gyógyítói hivatását végezte. A második az örök élet reménye, amely mindvégig benne élt. Most, amikor a járvány idején megérintett bennünket a halál szele, fontos lenne, hogy ne csak a magunk életét féltjük, hanem a hit szemével,

az örök élet reményével lássuk az életet és a halált. Nem az a fontos, hogy meddig élünk, hanem hogy miként élünk, és hogyan lépünk át az örök élet kapuját. Boldog Batthyány László harmadik követendő tulajdonsága a szegények, a családja és általában az emberek iránti nagy szeretete volt – hangsúlyozta Székely János.

A szentmise végén a megyéspüspök és Kiss László plébános a boldog ereklyéje előtt imádkozott, majd Császár Tamás, a tavalyi év Batthyány László-díjasa osztotta meg gondolatait a jelenlévőkkel a hit és a tudomány kapcsolatáról.

A 2018-ban alapított díjat idén két személynek adományozta Székely János megyéspüspök. Elsőként Horváth Klára vehette át az elismerést.

A doktornő a Pécsi Orvostudományi Egyetemen szerzett diplomát. 1966-ban Szombathelyen, a tüdőbelgyógyászatban dolgozott, majd 1967-től Kőszegen előbb körzeti orvosként, később iskolaorvosként teljesítette a hivatását. Mindeközben az egyházközségnek is aktív tagja volt. Több évtizedes gyógyító tevékenysége során példát mutató emberségből, szolidaritásból és önzetlenségből. Segített a véradások szervezésében, a mozgáskorlátozottak számára szervezett táborokban, az egészségnevelésben és a megelőzésben.

A test és a lélek orvosa díjat idén első alkalommal egy ápoló is megkapta. Ráczné Varga Bernadettnek, a szombathelyi Markusovszky Egyetemi Kórház szakápolójának adományozta az elismerést a megyéspüspök.

pök. Varga Bernadett nyugdíjazása után is a Markusovszky kórház szolgálatában maradt, az intenzív osztályon dolgozik. Korábban hosszú időt töltött el itt, majd az urológián dolgozott, ahol főnővér is volt. Az életében Isten áll az első helyen. Lelkiismeretességére mindig számíthatnak a családtagjai és a betegek is. Munkáját szolgálatként éli meg, tudását szívesen kamatoztatja nyugdíjasként is. Precízen végzi feladatát, a leg súlyosabb betegek mellett is odaadás-

sal, készségesen és nagy szakmai tudással szolgál.

Kiemelt helyet foglal el életében a szentmise, a szentáldozás. Ebből merít erőt a hivatásához. A rendszeres imádság valóban támaszt jelent számára, úgy érzi, enélkül nem tudná hordozni az élet keresztfjeit. Varga Bernadett szakápolóként és hívő emberként egyaránt példát mutat másoknak.

Forrás és fotó: Szombathelyi Egyházmegye

SEGÉLYSZÁLLÍTMÁNYOK HORVÁTORSZÁGBA

Adományok Székesfehérvárról

A horvátországi földrengések áldozatainak megsegítésére segélyszállítmány indult útnak január 19-én Székesfehérvárról, Mladen Andrić, a Horvát Köztársaság magyarországi nagykövete; Denis Tretinjak tábornok, a Közép-európai Többnemzeti Hadosztály-parancsnokság parancsnoka; Spányi Antal székesfehérvári püspök, Lehner Zsolt alpolgármester és Jakubek Tiborné, a Székesfehérvári Horvát Nemzetiségi Önkormányzat elnöke jelenlétében.

Jakubek Tiborné elmondta, hogy a nemzetiségi önkormányzat felhívására példaértékű támogatással válaszoltak a székesfehérváriak. „Hihetetlenül szép és rendkívüli az a támogatás, amit a székesfehérváriak adtak a horvátországi rászorulóknak. A járvány miatt itthon is sokan kerültek nehéz helyzetbe, ennek ellenére az emberek sorra érkeztek az adományokkal. Fontosnak tartották, hogy adjanak a rászorulóknak a sokszor nehezen megtakarított pénzükből.”

A nemzetiségi önkormányzat elnöke elmondta: Sziszekből, a horvát karitástól kérésük meg őket azzal, hogy nagy szükség lenne tartós élelmiszerre, ágyneműre, lábbelikre, kesztyűkre, szerszámokra, minden olyan anyagra és eszközre, ami a földrengés miatt megrongálódott épületek újjáépítéséhez szükséges.

A tárgyi adományok mellett pénzt is gyűjtöttek. Székesfehérvár polgármestere elsőként ajánlott föl egymillió forintot a bajbajutottaknak. Lehner Zsolt alpolgármester elmondta: A katasztrófa sújtotta települések számára Székesfehérvár horvát testvérvárosa, Zadar polgármestere kért először segítséget. „A város által

fölajánlott egymillió forintot a költségvetés elfogadása után azonnal átutalták a Sziszeki Egyházmegyének. Székesfehérvár jó kapcsolatot ápol Zadarral. A település polgármestere köszönetét fejezte ki a horvát polgárok nevében mindazért, amit a város, az Egyház és magánszemélyek felajánlottak a nehéz helyzetbe került emberek megsegítésére.”

Székesfehérváron az adománygyűjtést Spányi Antal megyéspüspöknek, a Katolikus Karitászt püspök elnökének védnökségével indították el. „A bajban lévőknek segítségre van szüksége, és a keresztény világnak kötelessége segíteni a bajbajutottakon. Öröm volt hallani, hogy nemcsak a Katolikus Karitászt és más segélyszervezetek próbálnak segítséget nyújtani, hanem megmozdult Székesfehérváron a Horvát Nemzetiségi Önkormányzat is, és szívesen állt mellé a városvezetés. Együtt a város egész lakosságát meg tudtuk szólítani.”

Mladen Andrić, a Horvát Köztársaság magyarországi nagykövete köszönetét fejezte ki azért, hogy a lakosok és a város megérezte a segítség-

nyújtás fontosságát. „A helyzet ugyan stabilizálódott, de a hírek újabb földrengésről számoltak be. A népesség egy kisebb részének a lakhatását még mindig nem sikerült megoldani. Ez továbbra is nagy feladatot jelent” – mondta a nagykövet, és hozzátette, hogy a hosszú távú segítségnyújtás megszervezésével a horvát parlament foglalkozik. Mladen Andrić a széles körű összefogásról szólva úgy fogalmazott: jó példáját láthatuk annak, hogy milyen segítőkészek az emberek a katasztrófák idején. Nagy szükség van erre a magatartásra, hiszen a kormányzat, a városvezetés, a civil szféra, a rendőrség, a mentők és a tűzoltóság csak a lakosság támogatásával tud segíteni.

A horvátországi földrengés károsultjainak szánt segélyszállítmányt a székesfehérvári központtal megalakult Közép-európai Többnemzeti Hadosztály-parancsnokság horvát kontingensének katonái segítettek felpakolni a Sziszekbe induló teherautóra.

Forrás és fotó: Székesfehérvári Egyházmegye

Kétszer segít, aki gyorsan segít

A győri karitászi akciója

A megyéken átnyúló, példaértékű karitászi összefogás eredményeként közel 6,5 millió forint értékű segélyszállítmányt indított útjára január 12-én a horvátországi Sziszekbe a Szombathelyi Egyházmegyei Karitászt. A kamionon és a mikrobuszokban ott voltak a Győri Egyházmegyei Karitászt adományai is.

A december 29-én történt horvátországi földrengés után néhány nappal a Győri Egyházmegyei Karitászt „a kétszer segít, aki gyorsan segít” alapelvét és a határon túli, nemzetközi szolgáló szeretet erősítését szem előtt tartva csatlakozott a földrengés sújtotta területek megsegítésére irányuló szombathelyi összefogáshoz.

A kezdeményezéshez hamar társultak az egyházmegyei harkai, lébenyi és soproni önkéntescsoportjai is, amelyek kályhákat, aggregátorokat és műanyag evőeszközöket ajánlottak fel. A nagyszentjánosi Tarka Lepke Óvoda

kódési megállapodás keretében készül bekapcsolódni a segítségnyújtásba.

Az összefogás eredményeként a Győri Egyházmegye területéről összesen tizenöt Siesta gázkályhát, három aggregátort, harmincezer műanyag evőeszközökészletet, illetve jelentős mennyiségű takarót sikerült eljuttatni a horvátországi katasztrófa helyszínére, összesen egymillió forint értékben.

*

A Katolikus Karitászt továbbra is várja az adományokat: átutalással a szervezet 12011148-00124534-00100008 (Raiffeisen Bank) számlaszámára, „Földrengés” közleménnyel; a 1356-os adományvonal hívásával (hívásonként 500 Ft-tal); valamint a karitasz.hu oldalon online adományozással.

Az adományok célba juttatásáról előző lapunkban olvasható tudósítás.

Forrás és fotó: Győri Egyházmegye

Házszentelés
a veszprémi érsekségen

A januári házszentelések hagyományát követve január 18-án megáldották a veszprémi Érseki Hivatal helyiségeit.

A házszentelés nem népszokás, hanem valóságos hitünkbeli fakadó imádságos kérés, amely azt fejezi ki, hogy az idei esztendőben is

hitünket, a küzdelmeinket, ezért fontos, hogy itt is kérjük az Úr áldását.

Az érsek hangsúlyozta, hogy amikor szenteltvízzel meghintik a helyiségeket, akkor nem a tárgyakat, még csak nem is a munkaeszközöket áldják meg, hanem elsődlegesen azokat az embereket, akik ott szolgálnak.

készek vagyunk befogadni mindazt, amit az Úr készít, és mindent áldásként fogadunk majd – mutatott rá beszédében Udvardy György érsek.

Elmondta, hogy alapvetően a lakóépületeket, az otthonokat szokás megáldani, de a munkahely is fontos közösségi tér, ahol sok időt töltünk, ahol a hivatásunknak élünk. Itt teremtetni tevékenységet végzünk, megéljük a

A szentelés szertartását a közös imádság után Tornavölgyi Krisztián érseki irodaigazgató végezte. Körbejárta az érseki hivatalnak a várban lévő épületeit, megáldotta az ott dolgozókat és a különböző helyiségeket, majd idén is felírta az ajtófélfára az ilyenkor szokásos rövidítést, ami annyit jelent: Christus mansionem benedicat, azaz Krisztus áldja meg e házat.

Forrás és fotó: Veszprémi Főegyházmegye

A szeretet rabja

Főpásztori szentmise Szent Margit ünnepén Győrben

Árpád-házi Szent Margit ünnepén, január 18-án Veres András megyéspüspök szentmisét mutatott be a győri Nagyboldogasszony-székesegyházban. A szertartás előtt közös imádságban fohászkoztak a szent közbenjárásáért a Püspökvár kertjében, majd a domonkos nővérek és a kispapok vezetésével ünnepi vesperást tartottak a Győri Egyházmegye főtemplomában.

Szentbeszédében a főpásztor a Szent Margit életét meghatározó hármasszabályról elmélkedett.

Istent szeretni! Ki szereti Istent? – tette fel a kérdést Veres András megyéspüspök. Jézus tanítása szerint Istent az szereti, aki megtartja az Atya parancsait (Jn 15,10). János apostolnak is egyértelmű tanítása van ezzel kapcsolatban: Nem szereti Istent, aki nem szereti embertársát (1Jn 4,20). Biztosak lehetünk abban, hogy aki Istent szereti, az embertársait is szeretni akarja, mert Istent a szeretet – fogalmazott a püspök. – A szeretet azonban nem könnyű, ezért is adta Istent parancsul nekünk. Áldozatos, irgalmas szeretetre csak azok képesek, akik megismerték Istent, és megismerték a szeretetet, amely lekötöztette teszt Istent és ember iránt. Szent Margitot ez az istenszeretet ösztönözte még nagyobb szeretetre.

Magamat megvetni! Ez a régies kifejezés igazából azt jelenti, hogy ne forduljak magamba a szeretetemmel – világított rá a megyéspüspök. – Az egoizmus korunk egyik nagy problémája: az önző magatartás miatt romlanak meg az emberi kapcsolatok, a házasság és a barátság is. Ezért Szent Margit életbölcseisége ma is nagyon aktuális. Hogy mit jelent önmagunk „megvetése”, azt Gárdonyi Géza híres regényével, az *Isten rabjaival* világította meg a főpásztor. A könyvben a domonkos nővérek az „Isten rabjai”, más szóval „a szeretet rabjai” elnevezést kapták.

Senkit meg nem utálni! Sok szeretetlenséggel találkozhatunk a hétköznapiakban. Elsősorban azt kell megvizsgálnunk, hogy mi magunk mikor válunk szeretetlenné. Amikor kibeszéljük mások hibáit, ki-gúnyoljuk mások fogyatékos-ságait, ez a magatartás akár a legsúlyosabb szeretetlenség jele is lehet – mutatott rá Veres András. – Szent Margitot az jellemezte, hogy az elesett vagy a társai által megszólt nővéreket még inkább igyekezett szeretni. Mi azonban könnyen ítélkezünk, sőt nem-egyszer akár utálkozunk is. Nekünk is fáj, ha tévedésből

vagy igaztalanul ítélnék meg bennünket. Mindig gondolkunk arra, hogy egy embert nem ítéltünk meg pusztán valamely tette alapján, hiszen legtöbbször nem ismerjük a szándékait, az érzéseit. Soha ne feltételezzük a másiktól a rosszat!

Szent Margit életprogramja ma is járható út: kövessük hát, és éljünk mindennap az ő példája szerint. Istent szeretni, magamat megvetni és senkit meg nem utálni – ezt a hármasszabályt tartjuk szem előtt. Segítsen minket Szent Margit,

hogy az ő nyomdokaiban járjunk – kérte végül a Győri Egyházmegye főpásztor. A szentmise zenei szolgáltatát a győri Brenner János Hit-tudományi Főiskola és Papnevelő Intézet énekkara látta el. A szentmisén ősbemutatóként elhangzott Horváth Csaba Himnusz Árpád-házi Szent Margit-hoz című kóruskompozíciója, melynek szövege a papi zsolozsma Szent Margit-himnuszából való.

Forrás: Győri Egyházmegye Fotó: Ács Tamás

Jubileumi évet ünnepel a Katolikus Karitás

Az idei esztendő a Katolikus Karitás kettős jubileumi éve. 2021-ben megalakulásának 90. és újjáalakulásának 30. évfordulóját ünnepli a szervezet, amely rendezvénysorozattal és figyelemfelhívó kampánnyal mutatja majd be az érdeklődőknek több évtizedes áldozatos tevékenységét.

A jubileumi év a másokat segítő, elhivatott önkéntesek ünnepe is. A szervezet szeretné ráirányítani a figyelmet a mellettünk élő, gondokkal küzdő családokra, valamint az idős, beteg embertársainkra is, arra buzdítva mindenkit, hogy forduljunk feléjük szeretetből fakadó irgalommal. A karitás azért dolgozik, hogy mindenkihez eljusson az evangéliumi szeretet. Ezt fejezi ki a szervezet szellemiségét tükröző szlogen is: „Embertől emberig – Segítünk a bajban!”

Spányi Antal székesfehérvári megyéspüspök, a Katolikus Karitász elnöke a jubileumi év

megnyitása alkalmából a következőket mondta: „A leghatékonyabb tanúságtétel az, ha a szeretet tetteit visszüik végbe. A karitás Magyarországon kilencven éve törekszik arra, hogy szervezeten és intézményesen minél több embert elérjen. Örömmel tekintünk vissza az elmúlt évtizedekre, és ezekből erőt merítve lelkesen folytatjuk a szeretet szolgálatát.”

Écsy Gábor, a Katolikus Karitás országos igazgatója hangsúlyozta, a jubileumi rendezvényeket a koronavírus-járvány miatt bevezetett előírásokkal összhangban szervezik majd meg. „Reméljük, a járvány elmúltával mielőbb visszatérhetünk a személyes találkozásokhoz. Tervezett programjaink között szerepel többek között egy kilencven kilométeres gyalogos zarándoklat, szakmai konferencia, rajz-, fotó- és irodalmi pályázat, országos önkéntes-találkozó, több kiállítás és utcai rendezvények is.”

A jubileumi év 2021. november 19-én, Szent Erzsébet ünnepéhez kapcsolódóan zárul majd.

Forrás és fotó: Katolikus Karitás

A tizenöt éves Mária Rádió közösséget teremt

(Folytatás az 1. oldalról.)

Ünnepi homíliájában Erdő Péter bíboros a következőket mondta: „Titokzatos ország Krisztus országa, amely már itt a földön elkezdődik. Számunkra ez azt jelenti, hogyha szeretnénk az Egyház életét szebbé, jobbbá, krisztusibbá tenni, nem elégedhetünk meg azzal, hogy a világi politikából, a világi szervezés tudományából átvesszük az elveket, módszereket, és az Egyházra alkalmazzuk őket, azt remélve, hogy ettől majd hatékonyabbak leszünk. Tanulhatunk a kultúrából, nem is tudunk megelégedni a korról, amelyben élünk. A fogalmaink is azok, amelyek a világban közkeletűek, mégis szerényen és kritikusan kell alkalmaznunk mindezt az Egyházra, tudván: bármit teszünk is, mégiscsak a Szentlélek az, aki az Egyházban működik, és mi csupán nagyon alázatos eszközei lehetünk.

Tizenöt évvel ezelőtt a küldetés, a szerény lehetőségek és az elkötelezettség feszültségében kezdte meg szolgálatát Magyarországon a Mária Rádió. Azóta igazolta az élet, hogy nagy szükség van rá – folytatta a bi-

boros. – Aki nemcsak áttételesen, utalások formájában szeretne találkozni a hívó világnézettel, hanem közvetlen, imádkozó segítséget, társat keres a hitben és az imádságban, az megtapasztalta, hogy a Mária Rádió mellette áll. Különösen most, a

egyedül állnak a környezetükben. Mert a Mária Rádió közösséget teremt. Adja Isten, hogy a jövőben is sok áldás és siker kísérje a szolgálatát!” – zárta beszédét a főpásztor.

A Mária Rádió alapításának 15. évfordulója alkalmából bemutatott

szentmise végén Lukovits Milán szolt a jelenlévőkhez. Hangsúlyozta, hogy az MR célja végső soron nem a jó műsor, a sok hallgató vagy az újabb frekvenciák megszerzése, hanem az, hogy „Krisztus tanítványát nevelje belőlünk”.

A ferences műsorigazgató megköszönte Erdő Péter bíborosnak a tanítást és azt, hogy figyelemmel kíséri a rádió munkáját. Köszönetet mondott a támogatóknak a nagylelkű-

ségükért, a hallgatóknak pedig azért, hogy előrehaladtak a tanítványság terén, hiszen „ez inspirálja a Mária Rádió önkénteseit, munkatársait”.

Megköszönte mindazok erőfeszítéseit, akik segítették a rádió hazai indulását, akik az elmúlt években a műsorokat készítették, a technikai hátteret biztosították, a terepen végezték a munkájukat vagy éppen a rádió ismertségét növelték. Nem utolsósorban pedig kérte Erdő Péter bíborost, hogy továbbra is kísérfje figyelemmel és imájával az MR munkáját. „Isten éltesse a 15 éves Mária

Rádiót!” – zárta beszédét a műsorigazgató, aki a járványhelyzetben levél útján hívta imádságra és böjtre a Mária Rádió hallgatóit a pandémia megszűnéséért, valamint a koronavírus-járványban elhunytakért.

A Mária Rádió célja, hogy minél szélesebb rétegekhez közelebb vigye Isten igéjét. Ennek érdekében *hangtar.mariaradio.hu* címen létrehozott egy internetes oldalt, ahol visszahallgathatók a műsorok.

Körössy László
Fotó: Lambert Attila

1997-ben Habsburg Mihály kezdeményezte a rádió világcsaládjánál, hogy segítsék a magyar Mária Rádió létrejöttét. 1998-ban megalakult a Mária Rádió Alapítvány, valamint a Mária Rádió Közhasznú Társaság, és önkéntesekkel megkezdtek a rádió megvalósítását. Roska Péter közel ezer lehetséges önkéntes címét gyűjtötte össze és adta át utódjának.

2000-ben Dül Géza vette kezébe a műsor előkészítését, az általa összehívott önkéntes jelöltek közül többen ma is a rádiót szolgálják. Gaál Jenő pedig Szabó Tamást biztatta, hogy dolgozzon a Mária Rádió megvalósításáért. Kettejük együttműködésével létrejött egy csapat, és pályázatokat készítettek frekvenciák elnyeréséért, de a hatóságok nem támogatták a Mária Rádió gondolatát. 2004-ben Szabó Tamás átvette a Mária Rádió Alapítvány kuratóriumának elnöki szolgálatát.

2005-ben a világcsalád anyagi segítségével a Mária Rádió Közhasznú Társaság megvásárolta a budapesti FM 94,2 frekvenciával rendelkező FM4 Kft.-t. 2005 végén – szintén a rádió világcsaládjának anyagi segítségével – a budapesti Szabadság téren, a Református Egyház tulajdonában álló épületben kialakították a stúdiókat és a rádiózás egyéb feltételeit. 2005 végén ötven önkéntessel tartották meg az első munkatalálkozót. 2006. január 15-én sugározta a rádió az első adását. 2006 végén a világcsalád támogatásával a Mária Rádió megvásárolta a Dunakanyar Rádiót, amelynek több frekvenciája és adója volt (Komárom, Dömös, Pécel, Gyál, Vác, Monor). 2007-ben az FM4 Kft. megvásárolta a piliscsabai adót, majd 2008-ban a telkibányait is, a felvidéki hallgatók szolgálatára. 2006-tól a Mária Rádió új frekvenciákat keresett, 2008-ban Esztergomban is megszólalt, és még ugyanebben az évben úgynevezett hálózatos együttműködésbe kezdett a helyi rádiókkal Kiskőrösön, Kiskunmajsán és Pécsen.

A Mária Rádió Egyesületet ötfős elnökség vezeti. Az alapításkor Szabó Tamás volt az elnöke, 2012 őszén újráválasztották.

A Mária Rádió céljainak elérését közel 800 önkéntes segíti. 2012 közepétől a rádió egy, a Honvédelmi Minisztériumtól bérelt ingatlanban működik Budapesten, a XIII. kerületi Gogol utca 28. szám alatt, illetve a vidéki stúdióiban. 2010 őszén az elnökség felkérte Székely János püspököt a Mária Rádió védnökének.

Forrás: Mária Rádió

A teremtő erő és a jóság képviselője

Uzsalyné Pécsi Rita neveléskutató az apa családban betöltött szerepéről

(Folytatás az 1. oldalról.)

Ezenkívül a nevelésben részt vevő és a közösségért felelősséget vállaló szereplők is sokkal nagyobb arányban voltak férfiak, mint ma: a tanító, a pedellus, az orvos, a hitoktató, a kántor, az iskola és a falu vezetője is férfi volt. A kiegyensúlyozott, férfi- és női arcú társas közeg nagyon jelentős formáló erő, ami ma hiányzik, elsősorban a családból, de a nagyobb közösségekből is.

Ami pedig az érzelmeit kifejező, házias, gondoskodó apaképet illeti: ez egyáltalán nem mond ellent sem az emberben mélyen élő férfias apaképnek, sem pedig a neveléstudomány által megfogalmazott apaszerepnek. Mai korunk – nagyon tévesen – torz, macsós keménykedéssé fokozza le a férfiúi eszményt, és már-már elfogadjuk, hogy csak nők lehetnek gondoskodó, lelki értékekre érzékeny, megértő emberek.

Minden szakmai állásfoglalás azt bizonyítja, hogy az apa mint a teremtő erő és a jóság képviselője alkotó, bátor, felelősségvállaló, ugyanakkor gyengéd, biztonságot nyújtó és gondoskodó személy. S mint ilyen, a személyiségfejlődés szempontjából kulcsfontosságú, semmi mással nem helyettesíthető tényező.

Csak néhány meghatározó vonás a sok közül: életünkben az apa az első külső személy. Ez azt jelenti, hogy vele és általa tanulunk meg egy másik emberhez kötődni, elfogadni valakit. Az, hogy az apánk visszautasít vagy elfogad bennünket, az első támpont számunkra a tekintetben, hogy megbízhatunk-e a világban, vagy sem. Ő az, aki behozza a világot a gyermek életébe, és biztos kézzel kivezeti őt a szűk családi közegből. Segít neki, hogy helytálljon a kihívásokban, küzdjön, ha arra van szükség, fölfedezze és meghódítsa a világot. Éppen ezért az apa a legmeghatározóbb mércévé is válik az elvárásaival és az elfogadásával együtt. Vele kapcsolatban élhetjük át – jó esetben –, hogy értékesek, életképesek vagyunk a korlátainkkal és a botlásainkkal együtt. Az önbizalom és az identitásfejlődés szempontjából tehát az apa vagy az életünket igenlő kulcsélményünk lesz, vagy a hiánya komoly sebzettséget és hosszan tartó krízist eredményez. Ő az istenképünk első mintája is, a teremtő és gondviselő erő személyes képviselője az életünkben.

Ma, a szemléletváltás idején az is előfordul, hogy átesünk a ló másik oldalára, és az anya akar apa lenni, vagy fordítva. Az egyensúly mindenfajta megbomlása veszélyes. Ilyenkor nagyon használható iránytű a régi bölcsesség: Légy azzá, ami vagy, és boldog leszel!

Mit mond a Szentírás az apaságról, létez-e keresztény apamodell?

– Nem vagyok biblikus szakember, így az apakép szentírási elemzésére nem vállalkozom. Annyit mégis látnunk kell, hogy az Ószövetség könyörtelen atyaképét Jézus egyértelműen átrajzolta vagy legalábbis jelentősen árnyalta. Saját férfiúi személyiségében is megnyilvánul a sebezhető, szolidáris, gyógyító, a másik emberhez, a gyengéhez, a bűnös-höz, a beteghez és a kitaszítotthoz érzékenyen odaforduló magatartás. Megismerjük a határozott enjét is – például abból a szentírási szövegrészből, amely arról szól, hogyan úzi ki a kufárokat a templomból –, de odaadó szeretete vezeti az útján egészen a kereszthalálig.

Az Újszövetségben is fel-felvillannak apák, akiket Józsefhez hasonló-

an csendes, de a végsőig kitartó felelősségvállalás és irgalom jellemez. Jairus is ilyen, aki előljárói méltóságát félretéve leánya gyógyulásáért könyörög. Nem lehetett könnyű a halállal versenyt futva kívánnia, amíg útközben feltartja Jézust a vér-folyásos asszony, azután pedig elviselnie, hogy a házbeliak kinevetik a „vakhittúságát”, hiszen a lányt már halottnak hiszik. Az ő bizalma azonban feltétlen, és minden követ megmozgat a gyermeke életéért.

Ugyanígy tesz az ördögtől megszálott fiú apja is. Érdekes megfi-

dulni, és megtanítja őt küzdeni azért, hogy megtalálja a maga útját. A jó apa jó király és jó pásztor. Végtelenül igazságos és végtelenül irgalmas. Meri vállalni a családfői tekintélyt, a vezetés súlyát, a kiállást azokért, akikért felelősséget érez. Pásztorként ugyanakkor utána megy az elveszettnek, és a tékozló fiát is mindenkor visszavárja.

Igen, a mennyei Atya szent, mégsem jelent elérhetetlen ideált a mai apa számára. Az a tökéletesség az eszményünk, hanem az arra való törekvés. „Szent az, akiben Isten tevé-

is felmérve beleáll az adott élethelyzetbe, és másokért is felelősséget vállalva cselekszik. Szó nélkül. Azonnal. Akkor is, amikor nem érti, hogy bizonyos dolgok miért történnek az életében. „Erősen felzaklatja Mária érthetetlen terhessége”, de hiszi, hogy „Isten tud virágokat növesztetni a kövek között”. És bátran, erővel vezeti a családját. „Ő pedig felkelt, vette a gyermeket és anyját még éjnek idején, és elment Egyiptomba.” Megértette a feladatát, és cselekedett. Ahogy Ferenc pápa írja: „Képes a gondokat lehetőségként szemlélni,

örökre kételkedni fogok magamban” – írja *Richard Rohr*.

Apa hiányában konfliktusossá válhat a nemi identitás megszilárdulása, gondok lehetnek a tekintély elfogadásával, vagy éppen túlzott tekintélyimádat alakulhat ki a gyermekben, aki fél, mivel nem volt jelen az életében a jóságos és bölcs férfi. Az apa nélkül felnövő fiúk gyakran káros vagy legalábbis bonyolult kerülőutakon, pótmegoldásokat keresve próbálnak férfivá válni. Az egyik legmegrendítőbb példája ennek *Michael Phelps*, minden idők egyik legsikeresebb olimpiai bajnok úszója. Egy vele készített interjúban elmondta, hogy a legnagyobb sikerei idején drogozott a legintenzívebben, és ekkor jutott el az öngyilkosság gondolatáig is. Minden eredményessége ellenére üresség tátongett a lelkében. „Nem volt önbecsülés. Sem önértékelésem” – nyilatkozta. A szülei kilencéves korában elváltak, és az akkor keletkezett űrt próbálta betölteni a versenysikerekkel, mindhiába. A gyógyulást az hozta meg számára, amikor újra találkozott az apjával és Istennel. Lehetséges tehát a fölemelkedés, de csakis kapcsolatokon keresztül. Ahhoz, hogy ezek a sebek begyógyuljanak, a gyermeknek akár több személyhez fűződő kapcsolatokról kell megkapnia azokat a tapasztalatokat, amiket az apa hiánya miatt gyermekkorában nélkülözött. Egyébként igazat adhatunk annak a keleti mondásnak, hogy „egy gyermek fölneveléséhez egy egész falu kell”, mert még egészséges család esetében is szerepmodellek töredékeiből rakjuk össze végül magunkat. Ha gyermekkorai családi terheket cipe-lünk, akkor ez még inkább így lesz, miközben felnőttként szembe kell néznünk a krízissel, és ki kell engesztelődnünk a fájdalmat okozó szülőnkkal is.

Az odaadó, gondoskodó apa sok örömet talál a családi életben, de ahogyan Bőjte Csaba mondja, ettől még nem kell lemondania királyi, sőt papi feladatáról. Látjuk, hogy vannak családi és társadalmi elvárások az apával kapcsolatban. A feleség és a gyerekek hogyan segíthetik a férfit a küldetése teljesítésében?

– Valóban, a társadalomnak is szüksége van apákra, és a férfivá váláshoz az ember egyéni életében is hozzátartozik az apaság, függetlenül attól, hogy biológiai vagy lelki gyermekekért vállal felelősséget valaki. Ez a királyi és papi küldetés: kiállni azokért, akiknek nincs hangjuk, bátorítani, vezetni, nagyvonalúan, de határozottan utat mutatni nekik, és kellő időben elengedni őket, bízva abban, hogy megtalálják a maguk útját.

Erre is szép példát találunk a Szentírásban, amikor Szent Pál Onezimuszért, a szökött rabszolgáért mint saját fiáért könyörög Filemonhoz, hogy szabadítsa fel őt.

De a néphagyományunk is ezt a küldetést bízta ránk. Régen, amikor valaki meghalt, a koporsóban keresztbe fonták a kezét. De csak akkor, ha keresztiszülő volt, tehát ha valaki más gyermekéért is felelősséget vállalt. S hogy mit tehetünk mi, nők, feleségek azért, hogy a férjünk teljesíteni tudja a küldetését? Röviden fogalmazva azt, hogy a hétköznapiakban, minden élethelyzetben kinézzük ezt belőle, ezt várjuk el tőle, így tekintünk rá. Mint királyra, papra, családfőre, a gondviselő jóság és a megtartó erő személyes képviselőjére.

Körössy László
Fotó: Merényi Zita

gyelni azt is, hogy a későbbi tanítványok éppen az apjukkal együtt dolgoznak, amikor Jézus elhívja őket. És az apjuk elengedi őket.

Minden kor embere számára ragyogó példa a tékozló fiú végtelenül igazságos és végtelenül irgalmas apja is. Ahogyan *Nouwen* írja *Rembrandt* ábrázolásáról: ez az apa már valóban Isten képmása, akiben a férfiúság és a nőiség, az apaság és az anyaság teljesen és egyszerre van jelen. Az egyik megerősítést ad, a másik vigasztal. Valóban Isten ő.

Igen, van keresztény apaeszményünk. Ez pedig a mennyei Atyáról alkotott újszövetségbeli képben gyökerezik. Jézus a zsidók bosszúálló istenképével szemben úgy beszél Istentől, mint szerető atyáról. *Joseph Kentenich* szerint „az apa hivatása, hogy a mennyei Atya képmása legyen”. Ez azért fontos számunkra, mert a legfőbb nevelőerő nem a szó, hanem a példa. A személyiség a szeretett tekintély értékrendjét nem a magyarázatok, hanem az azonosulás útján építi magába.

Milyen tehát ez a mennyei Atya? Először is jelen van az életünkben. A mai apák számára talán ez jelenti a legnagyobb kihívást. Szoktuk mondani, hogy ha kevés időt tölt is a gyerekekkel, az legalább minőségi idő legyen. De gondoljuk ezt tovább. A minőséghez bizony idő kell. A felnövekedés idején viszonylag sok. A gyerekek ugyanis igazából nem akciókra vágyik, hanem az együttlét légkörére, amikor átérzi, hogy értem, velem van itt az, aki szeret, elfogad, ösztönöz, bátorít és bizony szabályokat, kereteket is szab. Egy kutató így fogalmazza meg a gyakori problémát: sok férfi egy céget tud vezetni, de a gyerekét nem. Jó néhány gyerek azt tapasztalja, hogy az apja mindent belead a munkájába, de otthon az egyetlen vágya, hogy békén hagyják.

Az „atyai” apa ismeri az övéit. Képes a gyermek adottságaiból kiin-

keny.” Aki nyitott Isten vezetésére. Ha elesik, láthatjuk, miként tesz erőfeszítéseket a talpra állásért. Az ilyen apa nagylelkűvé válik, tudja, hogy nem tévedhetetlen, van belső tartása, nem kell hatalommal bizonygatnia az erejét.

A szolgálni és szeretni képes személyiség kialakulásához meg kell említenünk még egy fontos tényezőt. Az egyik legértékesebb örökség, amit a családban kaphatnak a gyerekek, az az, ha láthatják, az apjuk szereti az édesanyjukat. A valóságos szeretetkapcsolat mindennapi átélése lesz a személyes istenkapcsolat szilárd alapja is. Tanúság arról, hogy valóban létezik egymást befogadó, kölcsönös szeretet, és érdemes tenni érte.

Említette Szent Józsefet, Jézus nevelőapját. Róla alig tudunk meg valamit az Bibliából, alakja a háttérben marad. Mire taníthatja a mai apákat az ő visszavonult, egyszerű jelenléte Jézus életében?

– Segítheti a válaszunkat Ferenc pápa nemrég megjelent, *Apai szívvel* kezdetű apostoli levele, amely szintén ezt az apamodellt vázolja fel Szent József életén keresztül. Mit tanulhatunk Józseftől? Az erős apa gyengéd jelenlétét. Azt, hogy a gyengeségeinket – és gyermekünk gyengeségeit – elfogadni nem megalázó, sőt „a legjobb módja annak, hogy megérintsük azt, ami törekény bennünk”.

József példája megtanít rá, hogy nem tudunk mindent a kezünkben tartani, de igazi szövetségesünk a gondviselő, akire minden ügyünket rábízhatjuk. József, az ács, a munkásember két lábbal a földön jár, és kissé szűkszavú, mondhatjuk, tipikus férfi. Ám ugyanolyan közvetlen és mély kapcsolatban áll Istennel, mint Mária. Hallja, érti és követi az angyal szavát, a Lélek indításait, és nemcsak hisz, hanem a veszélyeket

és bízni a gondviselésben. Szembenéz családjával konkrét problémáival, akárcsak a világ sok más családapája. Jézus és Mária őrzője.”

Jézus harminc évet töltött ezzel az apával közösen végzett hétköznapi tevékenységekkel. Nem lehet nem látni ebben a tényben a munka értékét, a család mindennapi életében való részvétel üdvtörténeti jelentőségét.

Napjainkban a válások számának növekedésével egyre több gyermek nő fel apa nélkül vagy úgy, hogy csak hétfőgenként találkozik az édesapjával. Hogyan pótolható ez a hiány, és milyen mértékben gátolja a személyiség kibontakozását?

*Richard Shelton*tól valók a következő sorok: „Érted-e már, hogy / olyan fiú, kit apja nem szeretett, / maga sem tud szeretni?” A pszichológusok szerint az apaseb az emberek leggyakoribb és legfájóbb sebe. Hiánybetegség. Aki az apja fizikai vagy érzelmi közelségét nélkülözi, az fájdalmas megfosztottságot él át. Ez olyan űrt teremt benne, amit mindenféleképpen igyekszik kipótolni. Szüksége lenne egy másik személyre, az apára, valakire, aki elfogadja, elismeri, megvédi és átöleli. Ezt szerepet nem töltheti be az anya, mert ő a fogantatásunk pillanata óta jelen van, ezért a vonzódásért semmit sem kell tennünk, az első időkben szinte szimbiózisban élünk vele. Az apa az első másik személy az életünkben, és erre a tapasztalatra mindenkinek életbevágóan nagy szüksége van. (A fiúknak másképpen, mint a lányoknak.) Az apahiány következtében a személyiség súlyosan sérül. A gyermeknek nem pusztán két szülőre, hanem az apai és az anyai minőség egymást kiegészítő egységére van szüksége. Egyrészt a minta miatt, másrészt pedig a valóságos szeretetkapcsolat testközeli átélése miatt. „Ha a férfioldal nem szeret, akkor

Hívőnek lenni nem érdem, de öröm!

Interjú Bálint Balázs szülész-nőgyógyással

Bálint Balázs szülész-nőgyógyász, országos szakfelügyelő, a pátyi református gyülekezet presbitere és a helyi cserkészcsapat egyik alapítója. A családbarát szülész-tek megvalósulásáért is tevékenykedő, Kopp–Skrabski-díjas orvossal otthonában beszélgettünk családról, hivatásról, hitről, házasságról. Arról is mesélt, miért hálás a tavalyi évből, és mit vár 2021-től.

Székelykapun át léptünk be az otthonukba. Édesapja révén erdélyi származású. Mit jelent ez a kötődés az életében?

– Mivel a családom Bécstől Sepsiszentgyörgyig és Lembergől Bereg vármegyén át egészen Kalocsáig mindenholnan valósi, így elmondhatom magamról, hogy a Kárpát-medencei olvasztótégely egyik mintapéldánya vagyok. De érzelmekben teljes mértékben magyar. Hogy ez mit jelent? Mivel más elcsatolt területekről is származnak rokonaim, a mi családbunkban örökre megemészthetetlen marad a tény, hogy ezeket az országrészeket elszakították az anyaországtól. Ha röviden akarnék válaszolni a kérdésre, hogy mit jelentenek számomra az erdélyi gyökök, akkor úgy fogalmaznék: azt, hogy ott is otthon vagyok. Bár sosem laktam Erdélyben, és az édesapám is gyerek volt még, amikor eljöttek, mégis úgy érezhetem, hogy van ott belőlem valami. „Azért vagyunk a világon, hogy valahol otthon legyünk benne.” Jó, hogy sok helyen érezhetem otthon magam.

Mióta élnek Pátyon?

– Nem nagyon régóta, húsz éve. Ezt a települést mi választottuk magunknak, és azóta elég aktívan részt is veszünk Páty életében. Azt szoktam mondani, hogy vannak még jó helyek az országban, ahová szívesen költöznék, de már annyi minden köt ide. Még akkor is, ha valójában csak jöttmentek vagyunk. Bár a kislányom már születése szerint is pátyi illetőségűnek számít.

Az, hogy édesapját követve szülészorvos lesz, már gyerekkorában megmutatkozott. Hogy is volt az az eset a malaccal?

– Nagyon szeretem ezt a történetet, mindig kacagok rajta, ha szóba kerül. Édesanyám a Tiszahátról származik, Bereg megyébe valósi, ahol gyerekként rengeteg időt töltöttem. Egyszer fogta magát a koca, és fialni kezdett. Én meg – olyan kétéves lehettem – büszkén bejelenttem a családnak, hogy elfolyt a magzatvíz. Mindenki jót derült rajta, és azt mondták, biztos szülész lesz. Ezek olyan dolgok, amik egy kicsit irányítják az ember jövőjét. Talán belülről is, hiszen egy gyerek szeret az apja után menni. Nem véletlen, hogy nagyon sok apának hasonló foglalkozású a fia, legyen szó akár kétkézi munkáról, akár valami egyetemi végzettséget igénylő hivatásról.

A pátyi református gyülekezet presbitere. Mikor talált rá Istenre?

– Az egyik legmeghatározóbb élményem ugyanabba a faluba, Jándra visz vissza,

ahol a malac esete történt. A dédnagyapám presbiter volt itt. A mi családbunk nem volt hívő, de Jándon az unokanővéreim az egyik vasárnap elvittek a templomba. Kommunizmus ide vagy oda, falun jártak templomba az emberek. Úrvacsoraosztás volt, én meg beálltam a többiek közé, és amikor sorra kerültem, a lelkes gond nélkül úrvacsoráztatott engem is, pedig nem kellett volna megtennie. Az unokanővéreim csak nevettek rajtam, de amikor hazaértünk, kiderült, hogy hát nem lett volna szabad. Sose felejtettem el, mindig ott motoszkált bennem, hogy ennek egyszer majd meg kell felelnem. Az egyetem alatt találtam rá az útra.

A feleségét is az egyetemen ismerte meg.

– Így igaz. Ő hívő katolikus családból jött, és ez erősített engem. Én a református oldalon álltam, de nem okozott gondot. Lássuk be, valójában egyikünk sem tudja eldönteni, hogy melyik Egyháznak van igaza, és igazából mindenki csak másként értelmezi ugyanazt. Úgyhogy rájöttünk, nem a két felekezet közötti különbözőségeket kell néznünk, hanem a hasonlóságokat. Egyébként évekig kerestük a különbségeket, és jól egymás fejéhez is vágtuk őket. Ezt mindenkinek ajánlom. Vegyes házasságban igenis tessék csak egymás fejéhez vágni, hogy nálatok ez miért van így vagy úgy. Ez erősíti az ember hitét. De a lényeg mégiscsak az, ami közös. Úgy van ez, mint a fociban. Minden csapat ugyanazt csinálja, csak más mezben. Néha egymás ellen küzdenek, de a lényeg, hogy mindannyian ugyanazt a játékot játsszák.

A közigazgatásban is szerepet vállalt, volt már Páty alpolgármestere is. Azt nyilatkozta egyszer, politikusként az a legnehezebb, hogy az embernek tiszta maradjon a lelkiismerete. Sikerült ez mégis?

– Nem nagyon hiszem. Előbb-utóbb még a legtisztább ember is kénytelen lesz olyan kompromisszumot kötni – a rendszer működése érdekében, nem a saját zsebére –, amivel valójában nem ért egyet. Nem voltam elég hosszú ideig a politika vadvizein ahhoz, hogy ilyen helyzetbe keveredtem volna, de láttam, hogy így működik. Persze biztos vannak olyanok, akiknek sikerül kimaradni ebből, de nem könnyű. Már csak azért sem, mert előfordulhat olyan helyzet, amikor mindenki jó szándékkal teszi a dolgát, utólag azonban kiderül, hogy mégsem volt minden egészen szabályos vagy erkölcsös, és mégiscsak elcsúsztunk valamin. Az is jól látszik, hogy a

nagypolitikusok előbb-utóbb elvesztik a kapcsolatukat a külvilággal, és kezdik azt gondolni, hogy megengedhetnek maguknak olyasmit is, amit más nem. Ez aztán előbb-utóbb kiderül, és az mindig annyira fájó! Amikor egy emberre úgy gondolunk, hogy jó fej, én is támogatom, majd egyszer csak kiderül,

hogy ő sem feddhetetlen, ugyanazt csinálta, mint a többi.

Ha már a lelkiismeretről beszélünk, a halálpénz aktuális téma.

– Az egészségügy a halálpénz miatt valóban nagyon érintett a korrupcióban. A rendszer már régóta úgy működik, hogy az orvosban bizunk, és nem a kórházban. Tegyük hozzá, az orvosba vetett bizalom segíti a gyógyulást, pszichés többletet jelent. De a munkaidőben elvégzett feladatokért nem járhat paraszolencia, hiszen az már kettős finanszírozásnak számít. A szülészlet azonban sajátos szakterület, hiszen a szülés nem feltétlenül munkaidőben zajlik. Lehet hajnali 2-kor egy ügyelet utáni napon vagy éppen a vasárnapi ebéd idején is. Ilyenkor bemegy a kórházba a szülészorvos és a szülésznő – ha választott bába –, és ledolgoznak egy bizonyos számú munkaórát, de az állami egészségügy ezt nem fizeti ki. Nem gondolnám, hogy az ingyen munkavégzés elvárható lenne a szakemberektől. Az a halálpénz, amit ezért a munkáért kapnak, nem ugyanaz, mint amit a munkaidőben elvégzett szívultrahang-vizsgálatért fizet a beteg annak az orvosnak, aki kiváló a maga szakterületén, és ezért a páciens hozzá szeretett volna menni. Az új jogszabály ezt a különbséget nem veszi figyelembe. Kétségkívül megengedi, hogy a magánpraxisában várandósgondozást ellátó szülész-nőgyógyász jelen legyen majd a szülésnél, de a díjazást a rendszer tiltja. Szerintem ez nem jó. Ezt úgy hívják, hogy robot, ingyen végzett munka.

Egyetlen nyilvános szereplésénél sem hagyja ki, hogy elmondja: hí-

vő, templomba járó ember, és az életével is folyamatosan tanúságot tesz a keresztény értékek mellett. Sikerül ezzel fogékonyságot ébresztenie másokban a hit iránt?

– Egészen mostanáig nem tudatosult bennem, hogy ezt minden alkalommal hangoztatom. Mindenesetre nem kérdésnek számom, csak tény-

mást valahol, így mikor a gyerekek felnőnek, és elköltöznek, két idegen embernek kellene boldogan együtt élnie. Önökből viszont árad a harmónia. Hogyan sikerült megőrizniük a szerelmet?

– Miből gondolja, hogy sikerült? Hátha csak összesöpörtük az eltört tényérok cse-

ként szeretném közölni, hogy ez van. Hívőnek lenni nem érdem, viszont öröm.

Öt évvel azután, hogy Pátyra költöztünk, a katolikus és a református gyülekezetből néhány fiatallal megalakítottuk a helyi cserkészcsapatot, mert az itteni gyerekeknek semmi lehetőségük nem volt a szabadidő értelmes eltöltésére. Az első táborunkba huszonöt gyerek jött el, most meg már közel kétszázan vagyunk, és ez csodálatos. 2006-ban kezdtük szervezni a cserkészetet, és nagyjából ezzel egy időben választottak presbiteré. Ez a két esemény ébresztett rá arra, hogy az értékeket érdemes továbbadni. Ha az ember hívő, az érték. Mindig is nagy hangsúlyt helyeztünk arra, hogy felébresszük a gyerekek kíváncsiságát a hit iránt. Vannak családok, amelyek egyszerűen azért járnak el a templomba, mert tőlünk hallottak a hitről. Nem mondom, hogy ettől tömegek töltik meg a templomot, de ha csak egy ember közelebb kerül Istenhez, már nyertünk.

Három gyermekük van. Egy családi interjúban a lánya azt mondta, a cserkészletnek köszönhetően lett még néhány testvére.

– Sokkal több gyereket szeretnénk volna, végül három született. De örülünk, hogy ők vannak, és mindig azt mondtuk: nem baj, a cserkészettel még sok-sok újabb gyerekünk lett. Amikor elmentünk egy-egy táborba, a sok gyerek között nem is láttam az enyémekeket. De igazából az összeset a magaménak éreztem. Így aztán tényleg mondhatják a gyerekeim, hogy rengeteg testvérük van.

A gyermeknevelés hosszú útján sok férj és feleség elveszíti egy-

Január első hetében beszélgettünk. A tavalyi évre visszatekintve, mi az, amiért hálás, és mit vár az új esztendőtlől?

– 2020 a vírus miatt nehéz év volt, de azért találtam benne olyasmit, amit élveztem. A karantén miatt itthon voltak a gyerekek, sok időt töltöttünk együtt, és ettől valahogy nem is egészen olyanok voltak, mint máskor. Kiderült, hogy már kinőttek a kamaszkorból, és kész felnőttek. A cserkészcsapatban az a mondat hangzik el a leggyakrabban, hogy „Gyerekek, vegyétek már észre, feladat van.” Úgy látom, ők is elkezdtek ezt észrevenni, és ez olyan jó érzés. Hogy mit kíván a magyar nemzet az idei évre? Uniót Erdéllyel. (Nevet.) Hát, nem sokat remélek a 2021-es évtől. Ki kell hervetni a 2020-ast, és az nem lesz könnyű. Ráadásul egy darabig még idén is küzdünk majd a vírushelyzettel. Nem várok semmi nagy újdonságot, csak azt, hogy mindenki tegye a dolgát. Nem kell nagy dolgokat csinálni, csak azt, ami a feladatunk. Az épp elég. Ha mindenki lelkiismeretesen végzi a munkáját, az maga a kánaán, mert akkor minden jól működik.

Látszik! Nyugodtan lehetnének A Házasság Hete arcai is.

– Hogy mi a boldog házasság titka? A házasság olyan, mint a virágoskert, gondozni kell. Ha az ember nem törődik vele, akkor elvadul, tele lesz gazzal. Egyébként nemcsak a házastárssal, hanem a gyerekekkel való kapcsolat is ilyen. Szó sincs arról, hogy ne lennének gyomok a virágoskertünkben. Az ember nem tökéletes. Lehet gond, zsörtölődés vagy összezerrenés, de ezek az alapokat nem bántathatják. Egyszer azt mondtuk, hogy örökre. Ha pedig azt mondtuk, akkor azt mondtuk, nem? Az adott szó fontos. Ez ilyen egyszerű.

De nem mindegy, hogyan gondozzuk a virágoskertet. Mi például nagy szerepet tulajdonítunk annak, hogy mindennap kibeszéljük a dolgokat. A hitéletünket közösen éljük. Sok mindent lehet csinálni külön-külön is, de van, amit nem. Amikor ideköltöztünk, megnéztük mindkét helyi gyülekezetet, és végül a reformátusban kötöttünk ki.

A hűség is nagyon fontos. Persze rengeteg a kísértés. Nemcsak a politikusnak kell megküzdenie a kísértésekkel, hanem a mindennapi embernek is. Minden szinten. Minden pillanatban. Csányi Sándornak van egy nagyon jó egy-szerűes darabja, a *Hogyan értsük félre a nőket?* Abban szerepel valami olyasmi, hogy a szerelem egy érzés, a hűség meg döntés. Az én életemben a kísértésnek nincs köze ahhoz, hogy szülész-nőgyógyász vagyok, a szakmát teljesen külön lehet választani. De annyi a szép szem a világon.

Most, hogy maszkot hordunk, még inkább feltűnik, milyen szépek, csillogóak a szemek. Hát nem kísértés már ez ön-magában is? Nem arról beszél-lek, hogy csinos vagy nem csinos valaki, csak hogy csillog a szeme. De lehet úgy ránézni, hogy tudom, másvalakinek csillog olyan szépen. És ez így rendben is van.

Január első hetében beszélgettünk. A tavalyi évre visszatekintve, mi az, amiért hálás, és mit vár az új esztendőtlől?

– 2020 a vírus miatt nehéz év volt, de azért találtam benne olyasmit, amit élveztem. A karantén miatt itthon voltak a gyerekek, sok időt töltöttünk együtt, és ettől valahogy nem is egészen olyanok voltak, mint máskor. Kiderült, hogy már kinőttek a kamaszkorból, és kész felnőttek. A cserkészcsapatban az a mondat hangzik el a leggyakrabban, hogy „Gyerekek, vegyétek már észre, feladat van.” Úgy látom, ők is elkezdtek ezt észrevenni, és ez olyan jó érzés. Hogy mit kíván a magyar nemzet az idei évre? Uniót Erdéllyel. (Nevet.) Hát, nem sokat remélek a 2021-es évtől. Ki kell hervetni a 2020-ast, és az nem lesz könnyű. Ráadásul egy darabig még idén is küzdünk majd a vírushelyzettel. Nem várok semmi nagy újdonságot, csak azt, hogy mindenki tegye a dolgát. Nem kell nagy dolgokat csinálni, csak azt, ami a feladatunk. Az épp elég. Ha mindenki lelkiismeretesen végzi a munkáját, az maga a kánaán, mert akkor minden jól működik.

A három Bálint doktor, Ön, az édesapja és a szintén szülész-nőgyógyász nagybátyja a Gólyafészek Születésközpontban a természetes szülésért, a szülészeti szemléletváltásért küzdenek a bábákkal együtt... Olyan ez, akár egy népmese.

– És én volnék a legkisebb királyfi, aki gyógy? (Nevet.) A Gólyafészek Rendelő munkájába bevontunk egy-két fiatal is, akik továbbviszik az általunk képviselt szemléletet. Úgyhogy már nem csak hárman vagyunk. És egyikünknek a fején sem volt még korona, sőt egyelőre szerencsére a tüdejében sem, legalábbis nem tudunk róla.

Egy műsorban egyszer elmesélte, hogy minden megszületett babának a homlokára kis keresztet rajzol. Ez az egyik legkedvesebb történet, amit valaha hallottam...

– Majdnem minden gyereknek, mert volt már olyan édesanya, aki rám pirított, hogy bezzeg az ő gyermeke nem kapott keresztet. Úgyhogy biztosan előfordult, hogy egy-egy baba kimaradt. De igen, szoktam egy kis keresztet rajzolni a gyerekek homlokára. Mert akinek az Úr jele ott van a homlokán, az a Jóistené. Ha ez ilyen könnyen megoldható, akkor mit vacakoljunk annyit, nem? (Folytatjuk.)

Szendéné Kiss Nóra
Fotó: Merényi Zita

ÁLLÁS

ÓRBOTYÁNI HARANGÖNTŐDÉBE munkatársakat keresünk! Érdeklődni a 06/30-728-8161 vagy 06/30-948-9575 telefonszámon lehet.

81 ÉVES, JÁRÓKÉPES IDŐS hölgy gondozáshoz, ellátáshoz, háztartási napi munkák elvégzéséhez megbízható segítsőt, gondozót keres heti két alkalomra, pár órában napközben, lehetőleg délelőtt: 06/30-315-9208

RÉGISÉG

PAPÍR- ÉS FÉMPENZT, bélyeget, képeslapot, papírrégiséget és más régiségeket

vásárolunk, illetve árverésre átvesszünk. Budapest VI. kerület, Andrássy út 16. T.: 06/1-266-4154 – nyitva: hétfő–szerda 10–17, csütörtök 10–19 óra között.

SZOLGÁLTATÁS

FOGSOROK, hidak készítése, javítása, szükség esetén háznál is. T.: 06/1-213-5726

TÁRSKERESŐ

43 ÉVES, vállalkozó férfi családalapítás céljából szívesen megismerkedne intelligens, dekoratív, sokoldalú, keresztény, katolikus értékrendű hölgygel, 22–42 éves kor között. Fényképes válaszát

e-mailben várom: 77nemeth.laszlo@gmail.com

ÜZENETKÜLDŐ

Kopcsay Gáborné Marót Ágnesnek (Budapest): Drága Nagyanyó! 90. születésnapodon nagy-nagy szeretettel és hálával köszönt négy gyermeked, hét unokád, tíz dédunokád és szerető rokonaid. Isten tartson meg testi-lelki egésszégben, hogy még sokat együtt lehessünk Veled, játszassunk, sétálhassunk, és türelmesen hallgathassuk fiatalkori emlékeidet!

Ünnepi üzenetküldő

Köszöntse szeretteit az *Új Ember* hasábjain!

Üzenjen névnap, születésnap, házassági évforduló alkalmából, küldje meg gratulációját gyermek születéséhez, sikeres vizsgához vagy más örömteli pillanathoz!

Rövid üzenetében adja meg az ünnepelt nevét és a települést, ahol él az *aprohirdetes@ujember.hu* címre.

Levelében, kérjük, adja meg a pontos nevet és címet, melyre kiállíthatjuk számlánkat.

Egy üzenet díja 3000 Ft, amit átutalással vagy csekken tud befizetni, a befizetés beérkezése után sorait legközelebbi lapszámunkban megjelentetjük.

Ünnepeljen velünk – várjuk jelentkezését!

„Akik igazságra tanítottak sokakat,
tündökölnek örökkön örökké, miként a csillagok” (Dán 12,3)

Fájdalommal tudatjuk mindazokkal, akik tisztelték és szerették, hogy

Balogh Ferenc

a Magyar Érdemrend lovagkeresztjével kitüntetett, TIT-aranykoszorús vasdiplomás tanár, szakíró, hitvalló életének 93. évében csendesen elhunyt.

Temetése **január 29-én 10 órakor** lesz a Fiumei úti sírkertben.

Lelki üdvéért a temetés után a Szent Rita-templomban (1081 Budapest, Kun u. 5.) lesz.

SZENTMISE-KÖZVETÍTÉSEK ÉLŐBEN

A Magyar Katolikus Püspöki Konferencia 2020. november 9-ei közleményének 2. pontjában olvassuk: „A jelenlegi, kivételes helyzetben is érvényesek a *Katekizmusban* (KEK 2183.) és *Az egyházi törvénykönyvben* (CIC 1248. k. 2. §) található előírások, amelyek szerint ha valaki számára súlyos okból lehetetlenné válik az eucharisztikus ünnepségekben való részvétel, igen ajánlatos, hogy helyette töltsön kellő időt imádsággal – a Szentírás olvasásával, zsolozsma végzésével vagy más imával, elmélkedéssel – egyénileg vagy a családban. Bár a szentmisén való részvétel nem helyettesíthető, több helyen van online vagy televíziós miseközvetítés, hogy megerősítést, vigasztalást és bátorítást nyerjenek azok, akik most nem tudnak részt venni vasárnapi és ünnepnap szentmisén. A közvetítések rendjéről felületeinken folyamatosan tájékoztatást adunk.” Az alábbiakban a teljesség igénye nélkül közöljük, hogy mely magyar és idegen nyelvű szentmise-közvetítésekbe lehet bekapcsolódni.

TELEVÍZIÓK

Duna Tv

Minden vasárnap 11 órától élő szentmise-közvetítés a budapesti Szent István-bazilika Mária-kápolnájából.

Apostol Tv

Hétfőtől szombati 8 órától (élő) és 17 órától (ismétlés), vasárnap 10 órától (élő) és 17 órától (ismétlés). Nézhető a www.apostol.tv oldalon.

EWTN/Bonum Tv

Minden nap magyar nyelven: 8.30-kor (élő), 12 órakor (ismétlés), 17 órakor (élő), 20 órakor (ismétlés). Minden nap angol nyelven: 14 órakor *EWTN Daily Mass* (élő) az EWTN központjából, Alabamából (USA). Megtalálható a nagyobb kábelszolgáltatók csatornakeresésében és nézhető a www.katolikus.tv oldalon.

Debrecen-Nyíregyházi Egyházmegye

Debrecenben, a Szent Anna-székesegyházban *Palánki Ferenc* debrecen-nyíregyházi megyéspüspök november 15-étől visszavonásig minden vasárnap 11.30-tól mutat be szentmisét a debreceni Szent Anna-székesegyházban, amit a Debrecen Televízió közvetít.

RÁDIÓK

Magyar Katolikus Rádió

Minden hétköznap reggel 7 órától, vasárnap délelőtt 10 órától. Hallgatható a www.katolikusradio.hu honlapon.

Szent István Rádió, Eger

Élő közvetítés hétfőtől szombati reggel 7 órától, vasárnap délelőtt 10 órától az egri bazilikából. 18 órakor rózsafüzért imádkoznak a Szent István Rádió egri stúdiójában. Hallgatható a www.szentistvanradio.hu honlapon.

Mária Rádió

Hétköznap 9 órától, szombaton 18 órától, vasárnap délelőtt változó időpontban. Hallgatható a www.mariaradio.hu oldalon.

Felvidéki Mária Rádió

Hétfőtől péntekig 9, 15 és 18 órától, szombaton és vasárnap 15 és 18 órától. Hallgatható a www.mariaradio.sk oldalon.

Erdélyi Mária Rádió

Hétfőtől szombati 8 és 18 órakor (magyar idő szerint 7 és 17 órakor). Vasárnap délelőtt és délután. Hallgatható a www.mariaradio.ro honlapon.

Hol és mikor követhető élő szentmise-közvetítés?

További összegyűjtött lehetőségek a *Magyar Kurír* oldalán: www.magyardurir.hu

IMAÓRA

Elváltakért és egyedülállókért mutatnak be szentmisét minden hónap első keddjén 16 órakor a budapest-belvárosi Szent Mihály-templomban (Budapest V. kerület, Váci u. 47/b).

A Boldogasszony Imaszövetség tagjai a kért imaszándékok mellett rendszeresen másért is fohászkodnak égi Édesanyunkhoz a hét minden napján: hétfőnként az egyedülállókért és a magányosokért, keddenként a katolikus oktatási intézményekért és a fiatalokért, szerdánként az állami és az egyházi vezetőkért, péntekenként az idősekért, a betegekért és a szenvedőkért. Továbbra is szeretettel várják a hivatást a tagok sorába. Csatlakozni az egész év folyamán bármikor lehetséges. Bővebb információ: <https://pecsiagyazmegye.hu/cimke/imaszovetseg>

A Szent Imre-kápolna Szeretláng-imacsoportja minden programját megtartja. Az eredeti időpontokban továbbra is otthonaikkban imádkozunk. A résztvevők áldást kapnak a megadott időpontban az Oltáriszentséggel. Honlapunkon keresztül elérhetők vagyunk (www.szeretlangu.info.hu). Programok: Január 24-étől február 1-éig kilencedet végzünk 16 órától, így késztítve fel lelkünket a február 2-ai Szeretláng-ünnepre. Február 2-án, kedden Szeretláng-ünnep, Szeretláng-átadással: 12 és 12.30 között, gyertyát adunk, helyszín: rendhagyó, a Szent Imre-kápolna előtt (maszk, távolságtartás): Budapest XI., Bartók Béla út 19. Kápolnánk nyitva lesz. Február 2-án 18 órától ünnepi hálaadó imaórát tartunk otthonaikkban. További programok: február 4., csütörtök 18 óra: szentségimádás, Szeretláng-imaóra; február 5., péntek 17.30: adventi utat járunk; február 18., csütörtök 18 óra: szentségimádás édes hazánkért; február 19., péntek 16 óra: első nagyböjti keresztutunk; február 26., péntek 16 óra: keresztút.

Nagykilenced – közös készülődés Szent Rita ünnepére. Budapest központjában található a Szent Rita-templom (1081 Budapest, Kun utca 5.), ami az egyik legismertebb és leglátogatottabb kis templom Pesten. *Szent Rita* élete viszontagságos volt, sok-sok megpróbáltatással, éppen ezért nehéz sorsú lányok, édesanyák és asszonyok fordulnak hozzá, a lehetetlen ügyek közbenjárójához, hogy segítséget kérjenek tőle. Ünnepe május 22-én van, melyre tisztelői lelkigyakorlat-sorozattal készülnek. Szent Rita 15 éven át viselte homlokán Jézus töviskoronájának egy sebé, ezért 15 héten át tart az imádságos lelkigyakorlat, mely egyben előkészület a szent ünnepére. Ebben az évben a reggel 8 órakor kezdődő szentmisében *Dr. Tóth Tamás*, a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia titkára tartja a lelkigyakorlatos felkészülést, melynek mottója: *Élő vizek forrásánál (elmélkedések a Jézus szíve-litániáról)*. Az első találkozás 2021. február 4-én, csütörtökön 8 órakor lesz, melyre mindenkit szeretettel várunk. Ha személyesen nem tud részt venni a szentmisén, a következő lehetőségek segítségével kapcsolódhat be a lelki felkészülésbe: élő közvetítés a <http://www.facebook.com/kalman.toth.520357> oldalon, a későbbiekben a <https://www.szentritatemplom.hu> oldalon.

Szentmisék Mindszenty József bíboros boldoggá avatásáért: 2021. február 6., szombat; március 6., szombat; április 6., kedd; május 6., csütörtök; június 5., szombat; július 6., kedd; augusztus 6., péntek; szeptember 6., hétfő; október 6., szerda; november 6., szombat; december 6., hétfő. A boldoggáavatási szándéokra mondott szentmiséket 7 órakor a Magyar Katolikus Rádió adásával egy időben a Szent István Rádió is közvetíti a budapest-városmajori Jézus Szíve-templomból.

Budapesti Ward Mária Általános Iskola, Gimnázium és Zeneművészeti Szakgimnázium
1056 Budapest, Irányi u. 3.

TUDÁS - LELKISÉG - SZOLGÁLAT

A Congregatio Jesu
(korábban Angolkisasszonyok)
fenntartásában működő iskolánk
családias légkörben,
a szülőkkel együttműködve
kivánja diákjait keresztény értékrend
szerint nevelni.

Mindezt segíti a személyes odafigyelésen túl
az élményközpontú, több tantárgy
(idegen nyelv, matematika és
természettudományok)
esetén csoportbontásban zajló,
emelt óraszámú oktatás-nevelés.

Várjuk jelentkezőinket!

WWW.WARDMARIA.HU

OKTATÁSI HIVATAL
BÁZISINTÉZMÉNY
2020-2021

MEGÚJULVA
AZ ÚJ ESZTENDŐBEN

Az Új Ember könyvesbolt január 11-étől, hétfőtől megszépült belső térben várja vásárlóit. Vallásos irodalom, lelkeségi, teológiai és imakönyvek, gyerekeknek szóló kiadványok és naptárak széles választékát kínáljuk kedves Olvasóinknak.

ELÉRHETŐSÉGEINK:

1053 Budapest, Ferenciek tere 7-8. (Kárpátia-udvar)
Telefon: (06/1) 266-0845; webbolt: bolt.ujember.hu

A hirdetések tartalmáért
és azok valóságáért a hirdető vállal felelősséget.

Új Ember
KATOLIKUS HETILAP
Nyomás: Virtuoz Kiadó és Nyomdaipari Kft. • Ügyvezető: Tolonics Gergely
ISSN 0133-1205
KÉZIRATOKAT NEM ÖRZÜNK MEG
ÉS NEM KÜLDÜNK VISSZA.
LAPZÁRTA: 2021. JANUÁR 25.

Főszerkesztő és felelős kiadó: Kuzmányi István
Vezető szerkesztő: Baranyai Béla • Lapszerkesztő: Körössy László
Szerkesztőség: Agonás Szonja, Benke Zsuzsa, Bodnár Dániel, Bókay László, Borsodi Henrietta, Fabián Attila, Gátas Judit, Lambert Attila, Merényi Zita, Mészáros Ákos, Pallós Tamás, Szalontai Anikó, Székács István, Thullner Zsuzsanna, Trautwein Éva, Vámosy Erzsébet, Verestői Nárcisz
Olvasószerkesztő: Kodlík Bernadett
Korrektor: Mester Zsolt • Tördelés: Bukovszki Antal
Szerkesztőség és kiadóhivatal: 1068 Budapest, Városligeti fasor 42.
Postacím: 1406 Budapest, Pf.: 100 • Tel.: +36/1-317-3933
www.ujember.hu • e-mail: ujember@ujember.hu

Könyvesbolt: 06/1-266-0845; konyvesbolt@ujember.hu
Médiaajánlat kérhető: 06/1-317-3933; hirdetes@ujember.hu
Közlemények, gyászjelentések, apróhirdetések feladása:
+36/1-317-3933; aprohirdetes@ujember.hu; <http://ujember.hu/aprohirdetes-feladasa/>
Előfizetés, terjesztés: +36/1-235-0484; +36/1-633-3790; +36/1-633-3132; terjesztes@ujember.hu
Előfizetés megrendeléséhez kérjük, vegye fel a kapcsolatot kollégáinkkal a fenti elérhetőségek valamelyikén.
Egyéni egypéldányos előfizetés belföldről negyedévre: 4050 Ft, fél évre: 8100 Ft, egy évre: 16 200 Ft.
Magyar Kurír 10700732-68366180-51100005 (CIB Bank).

„Egész életemben az Úrnak énekelek”

Teológiai tanárok tartottak konferenciát a zsoltárokról

**A zsoltároknak a Bibliában, a liturgiában, a személyes imá-
életben és a teológiában betöl-
tött szerepéről tartottak konfe-
renciát a Pázmány Péter Kato-
likus Egyetem Hittudományi
Karának (PPKE HTK) szerve-
zésében. A teológiai tanárok
hagyományos tanácskozását
ezúttal az online térben ren-
dezték meg január 21–22-én.
Beszámolóink az első nap elő-
adásait ismerteti.**

Puskás Attila, a PPKE HTK dékán-
ja a konferencia résztvevőit köszönt-
ve elmondta, hogy ezen a különleges
alkalmon öt olyan szakember is elő-
ad majd, akik eddig nem vettek részt
a tanácskozáson. Hangsúlyozta,
hogy közel háromezer év óta folya-
matosan felhangzik a zsoltározó is-
tendicséret. „A zsoltárokat énekelve
tanult meg imádkozni a hívó ember
az Ószövetségben, de a zsoltárokat
imádkozta Jézus, az apostolok és az
első Krisztus-követők is. A papok és
a szerzetesek a napi zsolozsmát vé-
gezve ma is imádkozzák ezeket az
egész Egyházért és a világért. A zsol-
tárok nemcsak a múlttal, de a jelen-
nel, vagyis egymással is összekap-
csolnak bennünket.” A teológiai re-
flexiónak is tárgyát képezik ezek a
szövegek.

Szalmári Györgyi a zsoltároknak
az Ószövetségben betöltött szerepét
vizsgálta. A Zsoltárok könyvét álta-
lában öt részre osztják, így az imád-
ság Pentateuchusaként is felfoghat-
juk. Valószínű, hogy tudatos szer-
kesztés eredménye. A kutatók a szö-
vegek eredetével kapcsolatban nin-
csenek azonos állásponton. Van, aki
szerint a kultuszhoz köthetők. Claus
Westermann szerint a panasztól a há-
laadásig és a dicséretig vezet a zsol-
tárok útja. Enzo Cortese a királyok
imájából eredezteti a zsoltárokat.
Walter Brueggemann úgy látja, hogy a
zsoltárok a meggyőződés – elbizonyta-
lanodás – új meggyőződés szerkezetét
hordozzák magukban. A zsoltárok

„az engedelmesség kötelékétől a di-
cséret szimfóniájáig” vezetnek. Al-
berto Mallo szerint a zsoltárok teoló-
giája három nagy fogalom köré épül,
ezek a Messiás, a Tóra és Sion/Jeru-
zsálem.

Martos Levente Balázs (képünkön) a
104. zsoltár istendicséretét elemezte.
Ezt gyakran nevezik a teremtés zsol-
tárának, és a szemlélődés költészeté-
ről beszélnek vele kapcsolatban. A
hallelujazsoltárok közé tartozik. Az
„Áldjad, én lelkem, az Urat!” kezdet
a 103. zsoltárhoz kapcsolja, melynek
felirata: „Dávid zsoltára.” A szöveg
a creatio continuát és a teremtés lét-
ben tartását jeleníti meg, s úgy tekin-
ti végig a teremtett világot, ahogyan
azt a Teremtés könyvében találjuk.
Párhuzamba állítható Jób könyvével,
ugyanakkor valószínű, hogy a Kr. e.
XIV. században keletkezett Aton-
himnusz is hatott rá, bár az egyipto-
mi szövegben a nap sugara, míg a
zsoltárban Isten jósága – melyet felis-
merve az ember rádöbben törekény-
ségére – áll a középpontban.

Racs Csaba JHWH királyságának
zsoltáiról, a királyság és a temp-
lom teológiájának szerepéről beszélt.
A babiloni fogság idejére Izráel el-
vesztette politikai függetlenségét, Jó-
jakin trónörököszt elhurcolták Babi-
lonba, Cidkija júdai király megölésé-
vel pedig megszakadt a dávidi ural-
kodóház folytonossága. Emellett a
legális kultusz lehetősége is meg-
szűnt. A vallási élet, így az ebben az
időben keletkező zsoltárok közép-
pontjába is Isten uralma került.

Fröhlich Ida a zsoltárok Kumrán-
ban betöltött szerepéről tartott elő-
adást. Mint elmondta, több zsoltár-
szöveg is előkerült a kumráni bar-
langokból, elsősorban a 4-esből – ez
lehetett a közösség könyvtára – és a
11-esből, amely egyfajta rejtkehely-
ként szolgált. A kumráni szövegek
közül a legkorábbi a Kr. e. II. század-
ból való, de van, ami Heródes uralko-
dásának idejéből származik. A Sep-
tuaginta 151. zsoltárának két válto-
zatát is megtalálták. Valószínű, hogy

teljes zsoltárgyűjtemény nem volt
Kumránban. A Damaszkuszi irat több
zsoltáridézetet is tartalmaz, némelyi-
ket azonban szabadon átalakítva. A
Hálaadások című szöveg is a zsoltá-
rok nyelvezetét és alaphelyezeteit
használja. A kutatók szerint a kum-
ráni közösségben elmélyülésre, ba-

rázóként tűnik fel. A tanítványokkal
beszélve említi a törvényt, a prófétá-
kat és a zsoltárokat (Lk 24,44). Lu-
kács felfogásában a zsoltárok beszél-
nek Jézus szenvedéséről, feltámadá-
sáról és az egyetemes misszióról.
Néha idézi is a zsoltárokat, de azok
gondolatvilágát máshol is fölfedez-

ezen részében „az igaz gnosztikus
mesterről” érkeznek. Az „igaz
gnosztikus” szívét a Szentlélek vilá-
gosítja meg, s mivel Krisztus gondo-
lataival gondolkodik, ezért jutalma
Isten misztériumainak feltárása. A
továbbiakban az 50. (51.) zsoltár 18–
19. verse alapján úgy látja, hogy az
igaz gnosztikus az „isten szeretet al-
tal lángra lobbant lélek”.

Somos Róbert Órigenész zsoltárér-
telmezését morálteológiai szempont-
ból vizsgálta. Órigenész számára a
zsoltároknak etikai szerepük van.
Úgy látta, létezik az elhatározás körébe
eső jó, de a jó eléréséhez szükségünk
van Isten segítségére. A 76. zsoltár-
hoz készült homíliában ír a mérték-
letességről, a bátorságról, az igazsá-
gosságról és a bölcsességről. Ezenki-
vül beszél a vallásosság, a hit, az alá-
zatosság, a szeretet, az önuralom, a
nagylelkűség és a kedvesség érénye-
iről is.

Orosz Atanáz miskolci görögkato-
likus püspök a zsoltároskönyv Szent
Athanasziosz teológiájában betöltött
szerepéről beszélt. Az egyházatyák
úgy gondolták, hogy Krisztusban
beteljesedett mindaz, amiről a zsol-
tárok írtak. Kaiszareiai Euszebiosz a lé-
lek gyógyszerként ajánlotta a zsol-
tároskönyvet. Érdekes, hogy Athana-
sziosz Markellinoszhoz írt levele,
amely zsoltárértelmezéseket tartal-
maz, az Alexandriai kódexben a Zsol-
tárok könyve előszavaként szerepel.
A zsoltárok történeti, erkölcsi és
dogmatikus tanításokat fogalmaz-
nak meg, középpontjukban maga a
megtestesült Ige áll. A 86. zsoltár ar-
ra utal, hogy Isten emberré lesz, a 44.
zsoltár a szűztől születést is megem-
líti, a 2. és a 21. zsoltár pedig Krisz-
tus elvetéséről és szenvedéseiről be-
szél. Athanasziosz szerint a Zsoltá-
rok könyvében elénk tárt tükörben
„még az érényes földi és mennyi
embert szemlélhetjük, ahogyan azt
Üdvözítőnk saját magában megmu-
tatta”.

Baranyai Béla
Fotó: Merényi Zita

jok elhárítására és gyógyításra is
használták a zsoltárokat.

Simon Tamás László OSB a Római-
akhoz írt levél 8. fejezetében olvas-
ható két zsoltárvers jelentéséről be-
szélt. Mint elmondta, az A év liturgi-
ájában olvassuk a 8. fejezet 35–39.
verseit, ám a 36. verset – „Amint
meg van írva: Minket minden idő-
ben teérted irtanak s vágójuhok
módjára tartanak” (Zsolt 44,23) – ki-
marad; erről a szövegrészről a refor-
máció korának kommentátorai sem
írtak. A szakemberek egy része sze-
rint a 36. vers a keresztény ember
megpróbáltatásaira utal, mások sze-
rint az idézett zsoltár a szenvedést
nem tartja olyasvalaminek, ami Isten
népére jellemző, mert a szöveg mint-
egy számonkéri Istenen a megpró-
báltatásokat.

Kocsis Imre a zsoltárok krisztológi-
ai értelmezését elemezte a lukácsi
kettős műben. Lukács evangéliumá-
ban a feltámadt Krisztus írásmagya-

hetjük. Az Apostolok cselekedetei-
ben olvasható Péter apostol beszéde,
melyben többször is utal a zsoltárok-
ra, elsősorban a 16.-ra. Az egyetemes
missziót az Apostolok cselekedetei
veti fel: „Ez az a kő, amelyet ti, az
építők, elvetettetek, s amely szeglet-
kő lett” (ApCsel 4,11; utalás a Zsolt
118,22-re). „Nincs üdvösség senki
másban, mert más név nem is ada-
tott az embereknek az ég alatt,
amelyben üdvözlünk kell” (Ap-
Csel 4,12).

Gyurkovics Miklós a keleti atyák
zsoltárértelmezéséről tartott elő-
adást, elsősorban Alexandriai Szent
Kelemen munkásságát és az 50. (51.)
zsoltárt szem előtt tartva. Kelemen
sokszor egyéb művekre hivatkozva
idézi a zsoltárokat. Az 50. zsoltárt
nyolc alkalommal idézte, elsősorban
a Sztrómáteis és a Paidagógosz című
műveiben. A Zsolt 50,3–6 akkor ke-
rül elő, amikor Római Szent Kelemen
egyik írására utal. A Sztrómáteis

Bővül a Magyar Katolikus Rádió vételkörzete

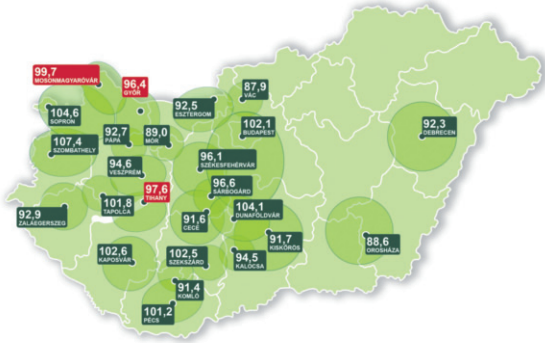
**A Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság Médiatanácsa január 13-án
három frekvenciapályázaton a Magyar Katolikus Rádiót hirdette ki
nyertesként. A tihanyi, a győri és a mosonmagyaróvári adások idén
májusban indulnak.**

Radetzky András, a
rádió vezérigazgató-
helyettese elmondta:
„2020-ban sokat dol-
goztunk azon, hogy
bővítsük a vételkörze-
tünket. Ennek köszön-
hetően az elmúlt mint-
egy fél évben öt új fre-
kvenciát sikerült elnyer-
nünk. Október óta Ce-
cén és környékén is
fogható az adásunk, a
Pápán elnyert frekvencián pedig a napokban indul az adás. Májustól Ti-
hanyban, Győrött és Mosonmagyaróváron is jelen leszünk, ezzel huszonöt-
re emelkedik az aktív földfelszíni frekvenciáink száma.”

A Magyar Katolikus Rádió szándéka a közszolgálat, vagyis az, hogy mű-
soraival – az Egyház társadalmi tanításának kifejezésével élve – a közjót
szolgálja. A rádió műsorában helyet kap a közelet, az irodalom, a művészet,
a kultúra, a tudomány és természetesen a zene.

A Magyar Katolikus Rádió jelenleg huszonkét analóg FM-frekvencián
hallható, vételkörzetében mintegy 3,5 millió ember él, napi hallgatottsága
meghaladja a 170 ezer főt. Népszerű a Magyar Katolikus Rádió hivatalos
mobiltelefon-alkalmazása is, több ezer ember már ezen keresztül hallgatja
a műsort. Az alkalmazás segítségével földrajzi korlátok nélkül, bárhol, bár-
mikor hallgatható az élő műsor, böngészhető az archívum, olvashatók a hí-
rek, és számos tematikus zenei csatorna kínálatából is választhatnak a hall-
gatók. Az alkalmazás Android és iOS rendszereken egyaránt használható.

Forrás és fotó: Magyar Katolikus Rádió

A Pápai Életvédő Akadémia felhívása:

Mindenki számára biztosítsák a védőoltást!

**A Pápai Életvédő Akadémia január 22-én újabb
dokumentumot tett közzé a Covid-19 elleni vakci-
na előállításával és forgalmazásával kapcsolat-
ban. Az akadémia tavaly december 29-ei közlemé-
nye után most ismét határozottan felhívta a fi-
gyelmet az átláthatóság és az együttműködés
megfelelő rendszereinek fontosságára.**

A dokumentumot Vincenzo Paglia
érsek, a Pápai Életvédő Akadémia el-
nöke és Renzo Pegoraro akadémiai kan-
cellár írta alá.

A Vatikáni Covid-19-bizottság és a
Pápai Életvédő Akadémia tavaly de-
cember 29-én közös dokumentumot
adott ki az oltás fontosságáról és arról,
hogyan lehet megoldani, hogy a vakci-
na mindenki számára hozzáférhető
közkincs legyen. Az aláírók többek kö-
zött azt is kérték az országok döntés-
hozóitól, hogy győzzék le az úgyneve-
zett vakcinanacionalizmust, amely
nem más, mint az egyes államok kísér-
lete arra, hogy tekintélyük és előnyös
helyzetük biztosítása érdekében minél hamarabb előál-
lítsák a saját vakcinájukat, és elsőként gyártsák le a la-
kosságuk beoltásához szükséges mennyiséget.

A szabadalmak kezelése érdekében elő kell mozdíta-
ni és támogatni kell a nemzetközi megállapodásokat,
hogy ezek mindenki számára megkönnyítsék a termék-
hez való hozzáférést, elkerülhetővé tegyék az esetleges
kereskedelmi rövidzárakat, és a jövőben is kontroll

alatt tartsák az oltás hatósági árát. Az oltóanyag ipari
előállítása az államok, a gyógyszergyárak és más szer-
vezetek közötti együttműködés keretében valósuljon
meg, oly módon, hogy a védőoltás beadását a világ kü-
lönböző részein egyszerre lehessen végrehajtani. Mind-
ez rendkívüli lehetőség arra is, hogy tegyünk egy lépést
a szolidárisabb jövő felé – állapítja meg a Pápai Életvédő
Akadémia dokumentuma.

Ugyanebben a szellemben közös
erőfeszítést kell tenni az oltóanyagok
termelési és forgalmazási lehetőségei-
nek fejlesztése terén is, a szubszidiari-
tás elve alapján. Kerülni kell, hogy
egyes országok túl későn kapják meg
az oltóanyagot amiatt, mert a gazda-
gabb államok nagy mennyiséget vásá-
rolnak fel, és így csökken a rendelkez-
ésre álló keret. Fel kell mérni és meg
kell határozni, milyen eszközökre van
szükség a vakcinák elosztásához an-
nak érdekében, hogy mindenki egyen-
lő eséllyel juthasson hozzá a védőol-
táshoz. A dokumentum határozott és
sürgető felhívás az Európai Unió nem-
zeti kormányaihoz és szervezeteihez, valamint az ENSZ
Egészségügyi Világszervezetéhez (WHO), hogy tegyék
meg az ehhez szükséges lépéseket. Így válik egészen
konkrétta Ferenc pápa felhívása: Mindnyájan testvérek
vagyunk! – zárul a Pápai Életvédő Akadémia január 22-
én közzétett dokumentuma.

Forrás: Vatikáni Rádió
Fotó: Wikimédia Commons

A Szólj be a papnak! című, fiatalokat megszólító népszerű beszélgetéssorozat egy különleges eseményét hirdették meg az ökumenikus imahét alkalmából január 21-ére. Az online térben rendezett fórumon négy keresztény felekezet képviselői fogadták a kérdéseket: Balog Zoltán református püspök, Deák Viktória Hedvig OP, az Árpád-házi Szent Margitról Nevezett Szent Domonkos Rendi Nővérek Apostoli Kongregációjának főnöknője, Fabiny Tamás evangélikus elnök püspök és Kocsis Fülöp görögkatolikus érsek-metropolita.

A beszélgetést, amelyet a kezdeményezés ötletgazdája, Berecz Péter moderált, az Északi Evangélikus Egyházkerület kápolnájából élőben közvetítette a *Shoeshine.hu*, a Szólj be a papnak! Facebook-oldalán pedig kérdéseket tehettek föl az érdeklődők.

Népegyház vagy szubkultúra-e az Egyház? Ez volt a beszélgetés első témája. Berecz Péter a két alapfogalom értelmezésére kérte a négy vendéget. Az Egyház működése, keretrendszere lehetőséget ad arra, hogy népegyházban gondolkodjunk. De hol a nép? Az Egyházakhoz különböző intenzitással kapcsolódó körök között mindig van egy legbelső. Ennek életmódja vajon vonzó a többi hívó számára? Vagy inkább bezárkózónak látják a tagjait? – ezekkel a kérdésekkel indította a beszélgetést.

Kocsis Fülöp úgy fogalmazott: ő nem tartja megfelelőnek a szubkultúra szót, viszont találónak érzi az Egyházhoz tartozás Karl Rahner-i, koncentrikus körökben való meghatározását. Fabiny Tamás úgy véli, mindkét fogalom hordoz pozitív és negatív tartalmakat is. A népegyház például megjelenhet vágyott célként, de pusztá külsőségeként is. Balog Zoltán szerint „igaz tanítványságban” kellene gondolkodnunk. Tudjuk, hogy a hiteles kereszténység mindig is kisebbségben volt, még a keresztény Európában is, azokban az időkben is, amikor tele voltak hívekkel a templomok. Ezért bontakoztak ki rendre a megújulási mozgalmak, amelyek vagy azt vallották, hogy ki kell lépni a templom falai közül, és minél több embert megszólítani, vagy pedig azt akarták, hogy építsenek maguk köré kerítést, akik igazán komolyan veszik a hitüket. Az elzárkózást nem a tisztaságuk megőrzése érdekében tartották fontosnak, hanem azért, hogy felmutassák a többieknek az igazi keresztény életvitel példáját egy-egy, a valódi keresztény elveken működő minitársadalom létrehozásával. Deák Hedvig egyetértett azzal, hogy a megújulási mozgalmak mindig egy-

fajta kontrasztként akartak működni. „Nem tudom negatívan látni azt a társadalmat, amelyben a kereszténység az élet minden dimenzióját megpróbálta átjárni. Tekinthejtük ezt utópiának, de semmiképpen sem elvetendő” – fogalmazott. Ugyanakkor leszögezte, hogy a keresztény társadalom, amely sok évszázadon át meghatározó volt a történelem során, mára eltűnőben van.

A jézusi parancs – „Tegyetek tanítványommá minden népet!” – értel-

nekik – válaszolt arra a felvetésre, miszerint az Egyház jövője csak a vasárnapi kereszténységből kilépő világakkal együtt képzelhető el. Kocsis Fülöp nem tartja helyesnek a klerikus és a laikus közötti különbségtételt. Úgy gondolja, fontos, hogy az apostoli munkát, az evangelizációt a laikus is a magáénak érezze. A főpásztor emberi torzulásnak tekinti, hogy az Egyház túlzottan klerikalizálódott. Hangsúlyozta, tenni kell azért, hogy a helyzet megváltozzon.

ként a keresztet, mert a hitünk lényegére mutat rá. Jelzi, hogy van identitásunk, tartozunk valahová, és vállaljuk a szolidaritást azokkal, akiket emiatt üldöznek. Valljuk, hogy az összetartozásunkat erősítő jelképeket használni kell.”

A fiatalok megszólítása mind-egyik Egyháznak szívügye. Berecz Péter egy Németországban megjelent bibliafeldolgozást hozott szóba, amely megpróbálja a mai viszonyokra alkalmazva közelebb vinni az

hogy egész emberségünkkel Istennek tartozunk, s közben törekednünk kell arra, hogy lojális állampolgárok legyünk – mutatott rá Fabiny Tamás. Kocsis Fülöp hangsúlyozta: a kereszténység alapvetően nem akart szembekeverülni az államhatalommal. Ha keresztények vezetnek egy országot, akkor az emberek élete jobbá válik – tette hozzá a görögkatolikus érsek-metropolita. Deák Hedvig történelmi kitekintésben szemlélte a kérdést: a francia forradalom elválasztotta egymástól az Egyházat és az államot, de a kettő viszonya a mindenkor történelmi körülmények függvénye. Magyarországon barátságos, míg Franciaországban például ellenséges volt a szétválás. II. József példájára rámutatva a rendfőnök arra hívta fel a figyelmet, milyen következményekkel jár, ha az állam azt várja el az Egyháztól, hogy segítse a törekvéseinek megvalósítását.

Balog Zoltán hozzátette: az állam és az Egyház viszonyának vonatkozásában nem a szétválásztás, hanem inkább a megkülönböztetés kifejezést használna. Az állam és az Egyház egymástól különváltan működik, és ahol lehet, együttműködik. Mindkettőnek más ugyanis a feladata: az Egyház az emberért felelős Isten előtt, az állam pedig a mindennapi életünkért, az úthálózattól kezdve az egészségügyig. „Aki hittel végzi a feladatait, az jobban csinálja” – értett egyet a református püspök Kocsis Fülöppel abban, mennyire érdemes becsatornázni a keresztény erőt az ember jólétét szolgáló ügyekbe. Ez azonban nem jelenti azt, hogy az Egyház hatalmi pozíciót kapna.

Zárásként a kereszténység jövőképeiről esett szó. A résztvevők egy-egy gondolatban megfogalmazták, hogy véleményük szerint mi viheti előre a keresztény Egyházak ügyét, és mit tartanak a legfontosabb lépésnek ennek érdekében. Kocsis Fülöp a papnevelésre helyezné a hangsúlyt, hogy a papok valóban krisztusi emberekké váljanak, és mély istenkapcsolatot éljenek meg. Deák Hedvig az intellektuális igényesség követelményét fogalmazta meg. A jövőért sokat tehet „az ember, aki mer és tud kérdezni” – mondta. Balog Zoltán a hiteles keresztények helyzetbe hozása mellett állt ki, Fabiny Tamás pedig a hitvalló keresztények megerősítését látja Egyháza feladatának.

Trautwein Éva
Fotó: Merényi Zita

mében az a célunk, hogy mindenkihez eljusson az evangéliumi tanítás – mutatott rá Kocsis Fülöp. Egyes jelenségeket, például azt, hogy a két világháború között kötelező gyónást rendeltek el a katonáknak, nem biztos, hogy vissza kellene sírni. Ugyanakkor ott volt ebben a pappal és rajta keresztül az Istennel való rendszeres találkozás lehetősége. Balog Zoltán szerint üdvözlendő, hogy a kereszténység társadalomszervező erő akar lenni. Fontos azonban, hogy a krisztusi tanítás hitelességéből induljunk ki, és oda kell figyelni arra is, hogy ne betonozzunk be semmit, ami nem feltétlenül van a helyén. A szétesés idején – a Római Birodalom hanyatlásának korában – a kereszténység volt az a társadalomformáló erő, ami a fenntartó alapokat át tudta menteni.

Felelősségünk, hogy a hitbeli kötődést állítsuk a középpontba, és a jézusi útmutatás szerint só és világosság legyünk. Világítanunk kell másoknak, a templom falain belül levőknek és az odakintől betérőknek is – mutatott rá Fabiny Tamás. Ezt mi, papok nem tudjuk elérni a hívek nélkül. Erősíteni kell a világiak szerepvállalását, méltóságot, teret adva

A Görögkatolikus Egyházban egyre többen jelentkeznek diakónusnak, akik a megfelelő képzés után hatékony evangelizációt végeznek a maguk környezetében. Deák Hedvig hozzátette: még mindig él az a rossz beidegződés, miszerint az Egyház hierarchia, amelybe be kell vonni a laikusokat, holott az Egyházat az összes megkeresztelt ember együtt alkotja. A fórum résztvevői egyetértettek abban, hogy minden szerepvállalás próbaköve a hitelesség.

A következő kérdésblokk a felekezetek közötti együttműködésre vonatkozott. Eljuthatnak-e egyszer a különböző felekezetek az összeolvadásig? És mi lenne a követendő út a keresztények számára? Igyekezzünk megtalálni azt az Egyházat, amelyiknek lelkiülete leginkább megszólít bennünket, vagy ragaszkodjunk ahhoz a felekezethez, amelyikbe beleszülettünk? Balog Zoltán úgy foglalt állást, hogy óriási értéknek látja a keresztény Egyházak egymáshoz való közeledését, de a felekezeti gazdagságot is. A református kereszthasználatlaltal kapcsolatban így fogalmazott: „A csillagot nem fogjuk lecsereelni a templomaink tetején, de használjuk összkeresztény szimbólum-

újabb generációkhoz a Szentírást. A moderátor azt a kérdést vetette föl, hogy vajon elfogadható-e az evangéliumi szöveg ilyen jellegű módosítása. A beszélgetés meghívott vendégei egyetértettek Balog Zoltánnal abban, hogy az örök érvényű tartalom megőrzése mellett törekednünk kell az újításra, mert a szóhasználatunk nem érthető a ma embere számára. Deák Hedvig arról beszélt, hogy Isten szavának megvan a maga vonzereje, de hiányoznak például a keresztény gondolkodású influenszerek. A mi feladatunk, hogy hatással legyünk a keresztény kultúra átadásának mikéntjére, ebben aktívabbnak kell lennünk – véli a szerzetesnő. Balog Zoltán szerint is kötelességünk, hogy megmutassuk, hogyan látja a keresztény ember a világot, például a történelmet. Kocsis Fülöp arra mutatott rá, hogy figyelniünk kell az igényességre is, mert hiába keresztény a tartalom, ha az alkotás, amelyen át az üzenet eljut az emberekhez, igénytelen.

Sok kérdés érkezett az állam és az Egyház viszonyával kapcsolatban is. Az „Adjátok meg a császárnak, ami a császáré, és Istennek, ami az Istené” jézusi kijelentés azt is jelenti,

HÍREK KÉPEKBEN

• Orosz Atanáz püspök január 17-én szent liturgia keretében megszentelte a sajoszentpéteri görögkatolikus templom új ikonosztázionját, Kárpáti László ikonfestő alkotását. A templom új ikonosztázának terveit is Orosz Atanáz terjesztette be, aki egyben a Hierarchák Tanácsa Egyházművészeti és Templomépítési Bizottságának elnöke. A főpásztor örömmel fogadta el a közösség meghívását, hogy január 17-én vezesse a szertartást és szentelje meg az elkészült ikonosztáziont.

• Varga Lajos váci segédpüspök január 10-én megszentelte a mendei Loyolai Szent Ignác-templom oltárát. Az újonnan elkészült oltár, ambó, keresztelőmedence, gyertya- és kereszttartó Gill Viktor kőfaragó mester munkája. Az oltárszentelés vagy oltárkonszekráció során az áldozatbemutatás helyett Istennek szenteli a szertartást végző pap. Az ünnepi szertartás során az új oltárt szenteltvízzel hintették meg, majd Krisztus öt szent sebének jeléül közepén és az oltárlap négy sarkán krizmával kenték meg. Ezután viaszból készült, tömjénsszeggel ellátott, kereszt alakú égő gyertyákat helyeztek ezekre a helyekre, megjelenítve az égő- és illatáldozatot, amely már a jeruzsálemi templomból is Isten színe elé szállt fel. A szentelés után az új kőoltáron bemutatták az első szentmiseáldozatot.

• Kiss-Rigó László szeged-csanádi megyéspüspök január 20-án megáldotta a Balassi Bálint-emlékkardokat a szegedi püspöki kápolnában tartott szentmisén. Az emlékkardokat Bálint napján, február 14-én adják át egy magyar költőnek és egy külföldi műfordítónak. A Balassi Bálint-emlékkard irodalmi díj, amellyel a magyar líra élvonalába tartozó, európai szellemiségű költőket, valamint a magyar szerzők műveit – köztük Balassi Bálint verseit – fordító, idegen anyanyelvű, külföldi irodalmárokat tüntetik ki. A díj egy középkori mintára kovácsolt végvári szablya. A Balassi Bálint-emlékkardokat 2008 óta szentmise keretében áldják meg.